

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
ZUBROHLAVA NA
ROKY 2022 – 2030**

OBSAH

Obsah.....	2
Úvod	3
Časť 1: Analytická časť.....	4
1.1 Základné charakteristiky.....	4
1.2 Demografia	12
1.3 Hospodárstvo	18
1.4 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra.....	23
1.5 Technická infraštruktúra	25
1.6 Kultúra, šport, cestovný ruch	28
1.7 Príroda a životné prostredie.....	34
1.8 Samospráva a rozpočet obce	38
2. Strategická časť PHSR zubrohlava 2023 – 2030	41
2.1 Rozvojová vízia obce Zubrohlava.....	41
2.2 Komplementárnosť PHSR s nadradenými stratégiami	41
3. Programová časť PHSR 2023 – 2030	45
3.1 Rozvojová stratégia obce Zubrohlava v štruktúrovanej podobe.....	46
3.2 Prehľad opatrení a projektových aktivít podľa oblastí.....	48
4. Realizačná časť	54
4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR	54
4.2 Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR.....	54
4.3 Komunikačná stratégia PHSR	56
5. Finančná časť.....	57
5.1 Hlavné externé zdroje financovania projektových aktivít.....	57
Záver.....	68
Akčný plán obce Zubrohlava	69

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je spolu s územným plánom základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 – 14 rokov. PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obec nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

Hlavička dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zubrohlava na roky 2022 – 2030
Územné vymedzenie:	Obec Zubrohlava (Žilinský kraj, okres Námestovo)
Územný plán obce schválený:	Áno
Dátum schválenia PHSR:	22.05.2025
Publikovaný verejne:	30.05.2025

ČASŤ 1: ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 Základné charakteristiky

Poloha:

Obec Zubrohlava leží v severnej časti Slovenska na 49°25' severnej geografickej šírky a 19°29' východnej geografickej dĺžky. Podľa nového územno-správneho členenia (zákon NR SR č. 221 zo dňa 26. júla 1996) Zubrohlava leží v okrese Námestovo, v Žilinskom kraji.

Kataster obce má rozlohu 1 514,4 ha. Stred obce má nadmorskú výšku 620 m n. m., kataster leží v nadmorskej výške 605 až 874 m n. m. Južná časť územia katastra leží v Oravskej kotline, severná v Podbeskydskej vrchovine. Samotná obec leží asi 5 kilometrov severo-východne od okresného mesta Námestovo, na vodnom toku Polhoranka, asi 2 km od jej ústia do Vodnej nádrže Orava.

Obcou prechádza hlavná cesta (od 1. 7. 1997 cesta I. triedy) č. 521 z Námestova do Oravskej Polhory a na poľsko-slovenské hranice. Najbližšími obcami sú Klin, Rabča, Bobrov.

Kataster obce susedí na severe s katastrom obce Rabčice, na severozápade s katastrom obce Rabča a na juhu s katastrom obce Námestovo. Kataster Zubrohlavy má nepravidelný tvar pretiahnutý v smere sever - juh, s malým výbežkom v smere severozápad - juhovýchod. Osídlenie sa koncentruje v južnej časti katastra.

Administratívne a územné začlenenie:

Názov obce:	Zubrohlava
Názov okresu:	Námestovo
Názov kraja:	Žilinský
Štatút:	obec
Kód obce:	510246
Kód katastrálneho územia:	873683

Tabuľka 1 - Výmera územia obce Zubrohlava (v m²)

Výmera územia obce Zubrohlava (v m ²)	
Celková výmera územia obce	15 256 314
Poľnohospodárska pôda - spolu	7 430 063
Orná pôda	2 542 189
Záhrada	123 000
Trvalé trávne porasty	4 764 874
Nepoľnohospodárska plocha - spolu	7 826 251
Lesný pozemok	6 426 163
Vodná plocha	147 624
Zastavané plochy a nádvorie	538 095
Ostatná plocha	714 369

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

Susediace katastre obce Zubrohlava:

- katastrálne územie Bobrov,
- katastrálne územie Slanica,
- katastrálne územie Klin,

Najbližšie významné sídelné štruktúry:

▪ mesto Námestovo	5 km
▪ mesto Tvrdošín	20 km
▪ mesto Dolný Kubín	38 km
▪ mesto Ružomberok	55 km
▪ mesto Liptovský Mikuláš	74 km (cez Hutý)
▪ mesto Martin	81 km
▪ mesto Žilina	94 km (cez Krásno nad Kysucou)

História obce

Prvá písomná zmienka o obci Zubrohlava pochádza z roku 1550. Nachádza sa na najstaršej mapke Horného Uhorska pri správe z prieskumu solných prameňov pod Babou horou.

Na mapke je názov obce v tvare „Zbracslaua“. V daňových súpisoch sa naša obec prvýkrát spomína v roku 1567, uvádza sa, že nie je zdanená, pretože na tomto mieste surovom a hornatom s ťažkosťami odnedávna obnovujú stavby. V roku 1588 sa uvádza, že jej obyvatelia, patriaci k Oravskému hradu, si začali v posledných desaťročiach budovať svoje obydlia v hustých lesoch. Ešte neodvážali panstvu nijaké dávky, ani nerobotovali. Zdanená bola v roku 1598. V roku 1599 bolo v dedine 6 domov. V nasledujúcich rokoch počet zdanených domov klesal.

17. storočie

V roku 1605 sa aj na Oravu rozšírilo povstanie Štefana Bočkaja, ktoré kruto zasiahlo do života obyvateľov Oravy, aj obce Zubrohlava. Bočkajovi hajdúsi vyplenili takmer celú Oravu, medzi nimi i našu obec. Po skončení povstania bol v r. 1608 v Zubrohľave na zdanenie súci iba jeden dom. Stará dedina v Bučkách zanikla a osídlila sa na novom mieste, kde sa nachádza aj v súčasnosti. V roku 1609 mala obec už aj mlyn na jeden kameň, ale v novej dedine boli ešte len 4 domy.

V roku 1613 boli určené hranice obce Zubrohlava s obcou Klin, v roku 1615 Juraj Turzo Zubrohľave pridelil hoľu v Babej hore, na ktorej zubrohľavský richtár Zubrický inak Drápala mohol pást 300 kusov dobytky. Zodpovedal za poriadok na holi, za vyberanie a odovzdávanie hŕňnych poplatkov.

V roku 1619 bolo v obci obsadených 8 sedliackych rali a dve Šoltýske. Richtár Ján (Zubrický) bol povinný voziť pol fúry vína do panských krčiem, pol fúry soli do solného skladu, alebo zaplatiť 10 zlatých namiesto vína a 7,5 zlatky namiesto dovozu soli. Pre panstvo dodával dve jarabice alebo platil 50 denárov, vyberal desiatok od šindľov pre Oravský hrad, ak nezimoval panskú kobyľu platil 5 zlatých, za každú plť platil panstvu 50 denárov. Ročne dával panstvu 6 jarabíc, jedného zajaca a 3 líšky alebo jedného vlka, 24 pstruhov. Na ochranu panstva a krajiny bol povinný na svoje náklady vystrojiť vojaka. Otcami rodín boli: Kmeť, Lukáč, Spolník, Káňa (Kajm), Tomko, Diak (Deák), Siča, Medveď.

V roku 1624 bol richtárom starý Martin Zubrický a so synmi Adamom, Jakubom a Jánom obhospodarovali dve rale. Mali už aj dvoch sluhov. Novou povinnosťou Zubrohľavčanov bolo vypraviť z brehu rieky každý rok 24 plť dreva, od ktorých platili panstvu 12 zlatých. V dedine žili obyvatelia s priezviskami: Diak, Čitka, Kajmek, Kmetikovci, Konik, Lukáčovci, Nemec, Nikol, Nuoška, Otiepka, Poliak, Picirad, na Sičovej rali žil jeho zať Štrbavý. V roku 1620 k nim pribudol Nemec.

V roku 1664 boli upravené hranice medzi Zubrohľavou a Bobrovom. Zubrohľavský chotár sa rozšíril o dve poľany, ktoré si už predtým Zubrohľavčania kúpili od Bobrovčanov.

V roku 1672 vzniklo povstanie Gašpara Piku, ktorý sa usadil v Námestove a verboval povstalcov v okolitých dedinách. S povstalcami obsadil Oravský hrad, ale zakrátko bolo povstanie potlačené a účastníci povstania (oravskí a liptovskí richtári) popravení hroznou smrťou na šibeniciach okolo Oravského zámku. 1. februára 1675 súdili povstalcov, ktorí sa pridali ku Gašparovi Pikovi, medzi nimi Zubrohľavčanov: Miša Kulašiaka, Jána Sobčjáka, Michala Justeniaka, Jána Vlčka, Juraja Majčiaka, Michala Bleskančika, Martina Bundarčika, Mikuláša Jelitiaka, Jakuba Solibabčika, Martina a Juraja Zufčiakovcov, ktorí sa zapojili do rabovačiek.

V nasledujúcich rokoch sa na Orave striedali kurucké vojská s cisárskymi. Obyvatelia obcí žili pred nimi v neustálom strachu. Násilím si obe vojská vymáhali nocľah, stravu, krm pre kone, rabovali, znásilňovali a plienili. 4. októbra 1683, mesiac po bitke pri Viedni vtrhli na Oravu zadné voje poľského kráľa Jána Sobieskeho pod velením litovského hajtmána Kazimíra Sapiehu. Dobyli Oravský hrad, kuruckej posádke poodtínali hlavy a okolo hradu ich narazili na koly. Na celej Orave pálili, lúpili, vraždili. Čo neulúpili, to spálili. Na Orave vypálili 27 dedín, medzi nimi aj našu obec. Po porážke Turkov cisárske vojská znovu obsadili územie Slovenska. Obce však boli vyplienené, na jar 1685 nebolo čo siať.

Po povstaniach bolo zubrohľavské šoltýstvo na predaj. Bolo také biedne, že jeho majetok sotva stačil na každodennú obživu. Na Oravu prišiel ako správca turzovských majetkov Ján Draškovič. Novému zubrohľavskému richtárovi odložili platenie poplatkov na lepšie časy. Pravdepodobne v tom čase prišla do Zubrohľavy nová rodina Juraja Draškoviča, ktorý sa stal dedičným richtárom.

V roku 1688 bol vydaný nový urbár, nazvaný „Urbarium renovatum“. Pri každej obci sa uvádza dôvod zníženia poplatkov. Pri Zubrohľave sa uvádza: „Per depopulationem Lytvanicam“, čiže „pre vyľudnenie Litvanmi“.

18. storočie

V júni 1703 prekročil severné hranice Uhorska František II. Rákóczi a jeho kuruci opäť obsadili Oravu. Obyvatelia museli vo svojich domoch ubytovať kurucov. Kuruci dobyli Oravský hrad, cisárske vojsko vyviezli na hranicu so Sliezscom, ale v roku 1709 cisárske vojská hrad znovu obsadili. Po skončení povstania ostali obce napoly vyľudnené, okrem toho drsné podnebie a nové možnosti osídľovania južného územia oslobodeného od Turkov, spôsobovali úteky poddaných z Oravy.

Oravské panstvo presídlilo do obce Zubrohlava ďalšie rodiny, ktoré tu žili v roku 1715 podľa súpisu urbarialistov (uvádza sa iba otec rodiny): richtár Juraj Draškovič a sedliaci: Belyňak, Bleskančík, Budičak, Cverňak, Černík, Gemelik, Horehľadik, Jelitik, Klepak, Kováč, Kovalčík, Kozubek, Kravec, Kulaša, Kulašak, Kuňak, Lukáčik, Majka, Migra, Paulečík, Polačík, , Sisľak, Solibabčík, Strapčak, Šarzik, Švagerčík, Šteliňak, Šustačík, Tatarka, Valčak, Vilček, Zajac, Žufčiak. V dedine bolo 46 usadlostí (domov). Pre biedu a hlad ušlo mnoho rodín z tých, ktoré nedávno presídlilo na Oravu Oravské panstvo. Po utečencoch ostali opustené domy polia, utečenci so sebou brali len najnutnejšie veci. Zo Zubrohľavy ušli:

1. Andrej Sisľak, do dediny Albert pri Bude,
2. Matej Harmatik na Liptov a potom do Bihárskej župy,
3. Tomáš Harmatik taktiež, uvádza sa, že zomrel,
4. Ján Gemeljak ušiel do dediny Czina na okolí Pešti,
5. Ján Krastik do okolia Budy,
6. Ján Všenak tiež do okolia Budy
7. Andrej Steliniak do dediny Hunt neďaleko Pešti,
8. Matej Tuhančík do dediny Czina neďaleko Pešti,
9. Tomáš Omasta,
10. Michal Valčjak
11. Matej Valčjak tamtiež,
12. Michal Jelitiak do dediny Huort neďaleko Pešti, s ním
13. Juraj Chudišak
14. Michal Michalec,
15. Matej Ogarčík zomrel v Turčianskom sv. Martine,
16. Ján Pronk sa usadil v Liptovskej Mare,
17. Juraj Gemelik ušiel do dediny Huort neďaleko Pešti,
18. Ján Gemelik odišiel do okolia Bratislavy (Posony),
19. Andrej Gustinčík
20. Matej Babuščík do Huort-u naďaleko Pešti,
21. Štefan Chrobák,
22. Mikuláš Kaviarik
23. Juraj Gregorštik do dediny Czina v okolí Pešti,
24. Juraj Kubančík do mesta Koros. Spolu odišlo 24 rodín, polovica z usadlostí, obsadených v roku 1715. Do roku

1718 ušli ďalší: Ján Štelinak, Tomáš Poliačik, Michal Migra a Michal Kravec, ktorí nechali opustené domovy.

Koniec vojen a povstanií znamenal pre obyvateľov obcí spokojný život. V roku 1720 už na šoltýskych raliach žilo 11 osadníkov s priezviskami: Cverňak, Černík, Franzončík, Horehľad, Huroš (ík), Jedľa, Jelitiak, Kovalčík, Kubasák, Kulašša, Kuňak, Mešťan, Tomašík, na sedliackych raliach: Bleskančík, Gustin, Klepak, Majka, Mešťančík, Migra, Sadolik, Šteliňak, Šustek, Tatarka, Všenačík, Zolibabčík.

Rozrastajúce sa rodiny oravská zem nedokázala užiť. Už v roku 1728 Zubrohľavčania chodili na zárobky na juh: ako kupci s plátnom, alebo na sezónne práce v poľnohospodárstve. V Zubrohľave bolo 33 predavačov plátna, ktorí ho rozvážali na vozoch.

V roku 1739 bol v našich obciach mor, ale matriky sa nezachovali, preto nevieme, do akej miery postihol našu obec. V roku 1754 sa dovozom soli z Wieličky pri Krakove zaoberali Kazimír Butor, Juraj Vilčák, Juraj Kulaššák a Juraj Draškovič.

Najstaršia zachovaná matrika farnosti Námestovo, ku ktorej patrila aj naša obec, je matrika narodených od roku 1757. V tejto matrike sa nachádzajú zubrohľavské priezviská: Belončík, Bugajdik, Butor, Cverňak, Čkorčík, Fincur (Vincur), Ďadončík, Galčík, Gemelik, Homolčík, Hromadík, Huroš, Huroščík, Kazimier, Kitka, Kokošík, Koval, Kubančík, Kurjak, Maloščík, Migrik, Nemeš, Oravin, Pajtaš, Sceliňak, Severčík, Skočík, Strapčák, Školak, Štjurek, Šustek, Šuvadik, Točarik, Tomašík, Ťazandlak, Vilčák, Vitek, Zajačík, Zarubčík...

V roku 1770 tu žili rodiny: Bedlek, Bellončík, Bencúr, Bobek, Bolibruch, Brezik, Cicek, Cisarčík, Černík, Černušák, Červeňák, Čučka, Čurek, Dindik, Draškovič, Ferenc, Fincur, Genderský, Gustin, Heretík, Chovančík, Jadas, Janošák, Jantek, Jelitik, Kajďák, Kalfas, Kovalčík, Kotalák, Kubančík, Kubasák, Kurjak, Majka, Malinčík, Mandík, Marešňák, Martinčík, Matigsura, Munk, Oráč, Palčík, Pikelčík, Polak, Polčák, Pomolčík, Portáš, Rigalák, Skorčík, Šarzik, Šimec, Škrabák, Škuta, Špigut, Štunek, Šurinčík, Šutik, Šuvatak, Švacak, Tatarka, Tokarčík, Tomašík, Valáč, Vilček, Vojak, Vorek, Vonšák, Vnučák, Vuňada, Zajac, Zigmaňak, Zgalbeňak.

V roku 1783 sa v Zubrohľave prvýkrát uvádza nová rastlina „nejaká repka, švábka nazývaná, ktorá sa rozmáha“. Rozmach plátenníctva od pestovania ľanu, po výrobu nití, tkania plátna, jeho bielenia a farbenia spôsobil, že aj v obci Zubrohlava v roku 1788 postavil budovu mangľa Žid Jozef Kunst, ktorý konvertoval na katolícku vieru. Po jeho smrti v roku 1798 prešiel mangel do rúk Antona Kovalika a po ňom do rúk Jána Tomašíka, ktorý mal svoje sklady tovaru dokonca Alexandrii v severnej Afrike. Zubrohľavčania Tomašítkovci začiatkom XIX. storočia predávali plátno v Afrike v Alexandrii a Káhire, aj na brehoch dnešného Izraela, Hurošovci zas v Carihrade. V dedine bola aj farbiareň, ktorú Oravské panstvo v roku 1827 prenajalo Židovskému bratstvu pre vyučeného farbiara Samuela Spiegela. Táto doba plátenníctva sa nazýva zlatou dobou „aurea aetas“. Koncom 19. storočia však z bývalej farbiarne boli už iba ruiny, svedčiace o zlatej dobe plátenníctva.

19. storočie

Najbližšia pošta bola v Tvrdošíne až do roku 1873, keď bol v našej obci zriadený poštový úrad. Prvou poštárkou sa stala slečna Divéky z Podvlku, jej sestra Viktória učila v dievčenskej škole.

Povodne na Polhoranke spôsobovala voda z tajchov v Polhore, dvoch nádrží na zadržiavanie vody spod Babej hore. Keď sa nazbieral dostatok vody, z tajchov sa vypustila voda, po ktorej sa splavovali panské plte do Oravy. Voda spôsobovala škodu na poliach. Počas povodní v rokoch 1812, 1813, 1815 voda zobrala polovicu farskej záhrady, mosty, poškodila mnohé dediny, prudký víchor v roku 1812 vyvrátil

kríž pri kostole. Za náhradu škôd Oravské panstvo odstúpilo našej obci les Pálenica do spoločného vlastníctva. Povodeň v roku 1958 zaplavila úrodu na hriadach, zobrala lavice, v roku 1970 podmyla základy mosta a v roku 1997 podmyla strednú podporu mosta a hrozilo jeho zrútenie.

V roku 1828 žili v obci Zubrohlava rodiny s priezviskami: Babušak, Bedlek, Bellončík, Bencúr, Brandis, Brezik, Bugan, Cicek, Cverňak, Černík, Černušak, Draškovič, Drunek, Durdonik, Fedor, Fincur, Frančak, Frankovský, Galčík, Gočalak, Gontarčík, Gustin, Haluška, Harmatik, Heretik, Huroščík, Jadas, Janovjak, Janšík, Jelitik, Jucha, Kajďak, Kalfas, Kaňa, Košťalik, Kovalčík, Kovalský, Kubanik, Kubasák, Kubaščík, Kulašák, Kurjak, Líška, Majka, Mandik, Marciňak, Migrik, Mikolajčík, Nemeš, Olexik, Oravin, Ovsák, Pikelčík, Polák, Prozba, Serdeľak, Sirek, Skorčík, Snopčík, Sojak, Svatľak, Svrček, Steliňak, Školaň, Škuta, Šustek, Portáš, Rigaliak, Strapčak, Šarzik, Ševčík, Špigút, Šturek, Šubjak, Šurinčík, Šustek, Šutik, Tatarka, Tomašík, Valáč, Valigura, Vilčak, Vunšak, Zajac, Zgalbeňak, židovské rodiny Stelz, Wix, Spiegel.

Po zániku poddanstva bol v roku 1850 prvýkrát zameraný zubrohľavský chotár. Mal výmeru 2764 katastrálnych jutár a 470 štvorcových siah. V roku 1865 došlo ku klasifikácii chotára, v roku 1867 bola podpísaná urbárska dohoda medzi obcou a Oravským komposesorátom o usporiadaní vlastníckych vzťahov. V roku 1871 boli vypracované prvé podrobné mapy nášho chotára a vlastnícke vzťahy boli zapísané do pozemkovej knihy. Chotár bol rozdrobený, tento stav si vyžiadala komasáciu, ktorá bola ukončená v roku 1891. V roku 1871 vznikol obvodný notársky úrad v Bobrove, prvým notárom sa stal Matej Tomašík zo Zubrohľavy. V roku 1895 vznikli civilné matričné úrady v mieste farností. Prvým matrikárom v Zubrohľave bol Michal Bohucký, po ňom Vendelín Krššák.

20. storočie

O požiarnej ochrane v obci sú prvé zmienky v roku 1905, keď urbár kupoval pre hasičov „šlaufy a frakty“ v roku 1906 „hasičske trubky a signalky a sikačku Hydrofol“. Prví hasiči sú známi z roku 1913, náš hasičský spolok mal 37 členov: Karol Buglik, Ján Buc, Ján Blaškovič, Ján Černušák, Bertalan Chovanec, Ján Frančák, Štefan Frančák, Michal Galčík, Štefan Gonda, Anton Gerek, Štefan Gerek, Jozef Hic, Matej Hajdučík, Ľudovít Jevjak, Jozef Komperda, Ján Kurjak, Matej Kubasák, Ondrej Kovalčík, Karol Luštoň, Jozef Luštoň, Štefan Luštoň, Anton Maloščík, Ján Romaňák, Ján Randiak, Jozef Šturek, Ján Šturek, Jozef Svetlák, Ján Šurinčík, Pavol Tomašík, Ján Tomašík, Ondrej Tropp, Štefan Ťažandlák, Karol Tomašík, Vendelín Umlauf, Jozef Zelinský, Michal Žuffa. Keď v roku 1923 založil námestovský advokát Hugo Lasslauer, rodák zo Zubrohľavy Okresnú hasičskú jednotu, naši hasiči sa stali jej súčasťou. Hasičský spolok viedli: richtár Matej Hajdučík, Ján Iskerka, Gabriel Gerek, Peter Šturek, Pavol Bugeľ.

Mlyn bol v Zubrohľave od čias, keď sa naša obec presťahovala bližšie k rieke Polhoranke. Mlyn spravoval richtár, ktorý určoval mlynára a jeho povinnosti: chovať každý rok brava pre panstvo, alebo platiť poplatok, opravovať a udržiavať mlyn, vyberať poplatky za mletie, posielat' robotníka na opravu panských budov. Po zrušení poddanstva prešiel mlyn do spoločného majetku obce a mlynára volilo valné zhromaždenie členov urbáru, ktoré mlynárovi stanovovalo nájomné podmienky. V roku 1932 urbárske spoločenstvo dalo do užívania nový, moderný mlyn. V roku 1956 bol znárodnený a postupne jeho prevádzka zanikla. Posledným mlynárom v zubrohľavskom mlyne bol Štefan Pjenčák mladší. Po roku 1990 bola budova rekonštruovaná a stala sa sídlom urbárskeho výboru.

Veľký zásah do života obce spôsobila prvá svetová vojna. Všetci práceschopní muži narukovali na bojiská, plátenníci aj gazdovia a všetka ťarcha ostala na pleciach žien, detí a nevládných starcov. V prvej svetovej vojne padli Melicher Černušák, Ondrej Karol Tomašík, (27 ročný), Vendelín Šturek (39), Matúš Kubasák (32), Ondrej Bugan (22), Ján Blaškovič. V druhej svetovej vojne prišli o život: Anna Vojčáková rod. Sroková (zabitá minou pri bombardovaní), Jozef Papaj Kliňančík (zastrelený nemeckými vojakmi), Martin Pavlák, Jozef Hrubala a Katarína Tomašíková (zomreli v dôsledku zranení pri bombardovaní obce), Ignác Černušák, Melicher Šturek Kolár, Augustín Budzek, Michal Galčík. V bojoch o našu obec

padlo v našom chotári 43 sovietskych vojakov. Po prechode frontu ostala obec vyrabovaná oboma vojskami, znásilnené ženy, spálené a poškodené domy a hospodárske budovy, vyhodené mosty cez rieku, strelami poškodený spoločný majetok urbáru, škola a fara s kostolom.

Po druhej svetovej vojne vznikla v obci súkromná tehelňa, ktorá bola v roku 1949 zoštátnená. Prácu tu našlo 32 robotníkov, tehelňa bola zrušená v roku 1986. Od roku 1950 boli roľníkom predpisované povinné dodávky poľnohospodárskych produktov na verejné zásobovanie, takzvané kontigenty. V našej obci sa konali zvodby dobytky, kde privádzali dobytok aj roľníci z iných obcí.

Po druhej svetovej vojne začala výstavba v novej časti obce, v Klinci. Prvé domy si tu postavili lekár zo Slanice Karol Klinovský a Viliam Kolena, výrobca cementového tovaru. Neskôr pribudli kasárne pre pohraničiarov. Najväčší rozvoj výstavby rodinných domov nastal v sedemdesiatych rokoch 20. storočia, keď sa v tejto časti postavilo najviac rodinných domov. V súčasnosti sa naša obec rozrástla do tvaru motýľa s roztvorenými krídlami, ktorého telo tvorí Zlatnicový potok.

V roku 1949 bola naša obec elektrifikovaná. V roku 1950 vzniklo prvé JRD (Jednotné roľnícke družstvo), ktoré sa v roku 1953 po požiari hospodárskych budov rozpadlo. Druhé JRD vzniklo v roku 1972, v roku 1973 vzniklo spoločné JRD s Bobrovom. Po politických zmenách v roku 1989 sa spoločné družstvo rozpadlo a 1. januára 1991 vzniklo samostatné poľnohospodárske družstvo v Zubrohlave. Jeho prvým predsedom sa stal Ing. Daniel Hajdučík.

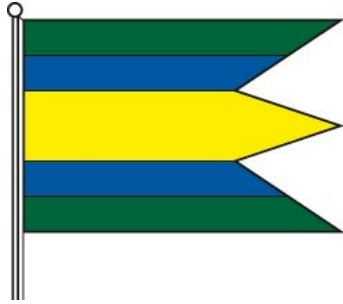
Symboly obce

Symboly obce Zubrohlava sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou Z-28/1994.

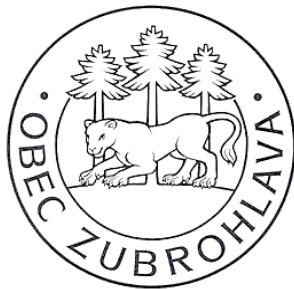
Erb obce: V súčasnosti sa používa námet pôvodného thurzovského erbu. Vo farebnom prevedení znázorňuje v modrom štíte na zlatej pažiti pred tromi zelenými smrekmi zlatí prirodzenú levicu v strehu. Do heraldického registra MV SR bol erb zaevidovaný v roku 1994 pod číslom HR 323/Z-28/94 zo dňa 11.10.1994, ktoré bolo následné schválené obecným zastupiteľstvom obce Zubrohlava.

Vlajka obce: Obecná vlajka pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej (1/6), modrej (1/6), žltej (2/6), modrej (1/6) a zelenej (1/6). Vlajka je ukončená tromi cípmi.

Pečať obce: Obecná pečať sa s veľkou pravdepodobnosťou začala používať už v 17. storočí ako obecný symbol na overovanie dokumentov. Dominujúcim symbolom Zubrohlavy sa stala levica. Najväčší podiel na vzniku obce mali Thurzovci a v obci tento rod najdlhšie uplatňoval svoje zemepanské práva. Hlavnou figúrou thurzovského erbu je lev a levica. Pečať je okrúhla v pozadí za levicou sú tri stromy.

1.2 Demografia

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Zubrohlava medzi obce s celkovým počtom do 2 493 obyvateľov (veľkostná kategória 2 000 – 2 499 obyvateľov).

Prehľad vývoja počtu obyvateľov obce je v nasledujúcej tabuľke.

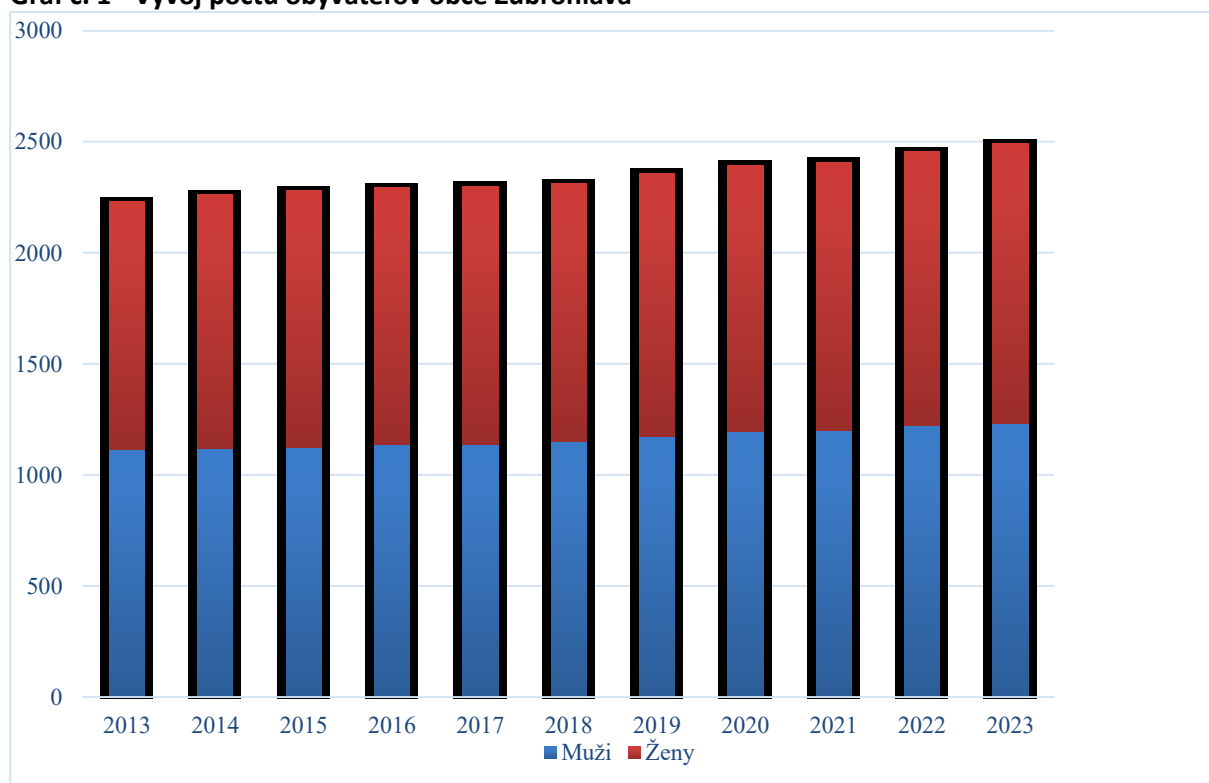
Tabuľka 3 - Obec Zubrohlava – Počet obyvateľov podľa pohlavia

Zubrohlava	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Muži	1112	1117	1126	1137	1135	1152	1174	1196	1199	1222	1234
Ženy	1120	1146	1153	1158	1165	1161	1185	1199	1210	1234	1259
Spolu	2232	2263	2279	2295	2300	2313	2359	2395	2409	2456	2493

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj počtu obyvateľov

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvateľov obce Zubrohlava

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z grafického znázornenia je zrejmé, že vývoj počtu obyvateľov obce Zubrohlava má rastúcu tendenciu. Od roku 2013 kedy predstavoval počet obyvateľov 2 232, nastáva postupný nárast počtu obyvateľov na úroveň 2 493 obyvateľov v roku 2023 (+ 261 obyvateľov).

Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva sa sleduje aj podľa produktívnych vekových skupín. Pri tejto štruktúre môžeme obyvateľstvo rozdeliť do troch základných skupín:

- predproduktívny vek (0 – 14 rokov),
- produktívny vek (15 – 64),
- poproduktívny vek (65+).

Tabuľka 4 - Veková štruktúra obyvateľstva obce Zubrohlava

Veková štruktúra obyvateľstva obce (rok 2023)					
Muži		Ženy		Spolu	
Predproduktívny vek (0 – 14 rokov)	287	Predproduktívny vek (0 – 14 rokov)	260	Celkom (muži + ženy):	547
Produktívny vek (15 – 64 rokov)	840	Produktívny vek (15 – 64 rokov)	834		1 674
Poproduktívny vek (65+)	107	Poproduktívny vek (65+)	165		272
Spolu:	1 234	Spolu	1 259		2 493

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najviac obyvateľov je zastúpených v skupine produktívneho veku, celkovo 1 674 obyvateľov obce, čo predstavuje 67,15 % z celkového počtu obyvateľov. Nasleduje skupina predproduktívneho veku, s počtom 547 občanov, čo predstavuje 21,94 % všetkých obyvateľov obce. Poslednou zastúpenou skupinou sú obyvatelia v poproduktívnom veku s počtom 272 občanov, čo predstavuje 10,91 % obyvateľov obce Zubrohlava.

Prirodzený prírastok – migrácia obyvateľstva

Najviac detí sa v obci narodilo v rokoch 2019, 2023, 2020 a 2021. Naopak najnižšia pôrodnosť bola zaznamenaná v rokoch 2013, 2015 a 2017. Najväčší prirodzený prírastok obyvateľstva dosiahla obec v roku 2019. Celkový prírastok obyvateľstva bol najnižší v roku 2013. Naopak najvyšší celkový prírastok dosiahla obec v roku 2021.

Tabuľka 5 - Obec Zubrohlava – Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva

Zubrohlava	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Narodení	18	33	24	31	27	30	41	36	35	29	38
Zomretí	17	13	15	12	18	19	17	17	19	14	20
Prirodzený prírastok obyvateľstva	1	20	9	19	9	11	23	19	16	15	18
Prisťahovaní na trvalý pobyt	17	32	29	26	23	33	54	65	62	66	42
Vystáňovaní z trvalého pobytu	15	21	22	29	27	31	31	48	23	34	23
Migračné saldo	2	11	7	-3	-4	2	23	17	39	32	19
Celkový prírastok obyvateľstva	3	31	16	16	5	13	46	36	55	47	37

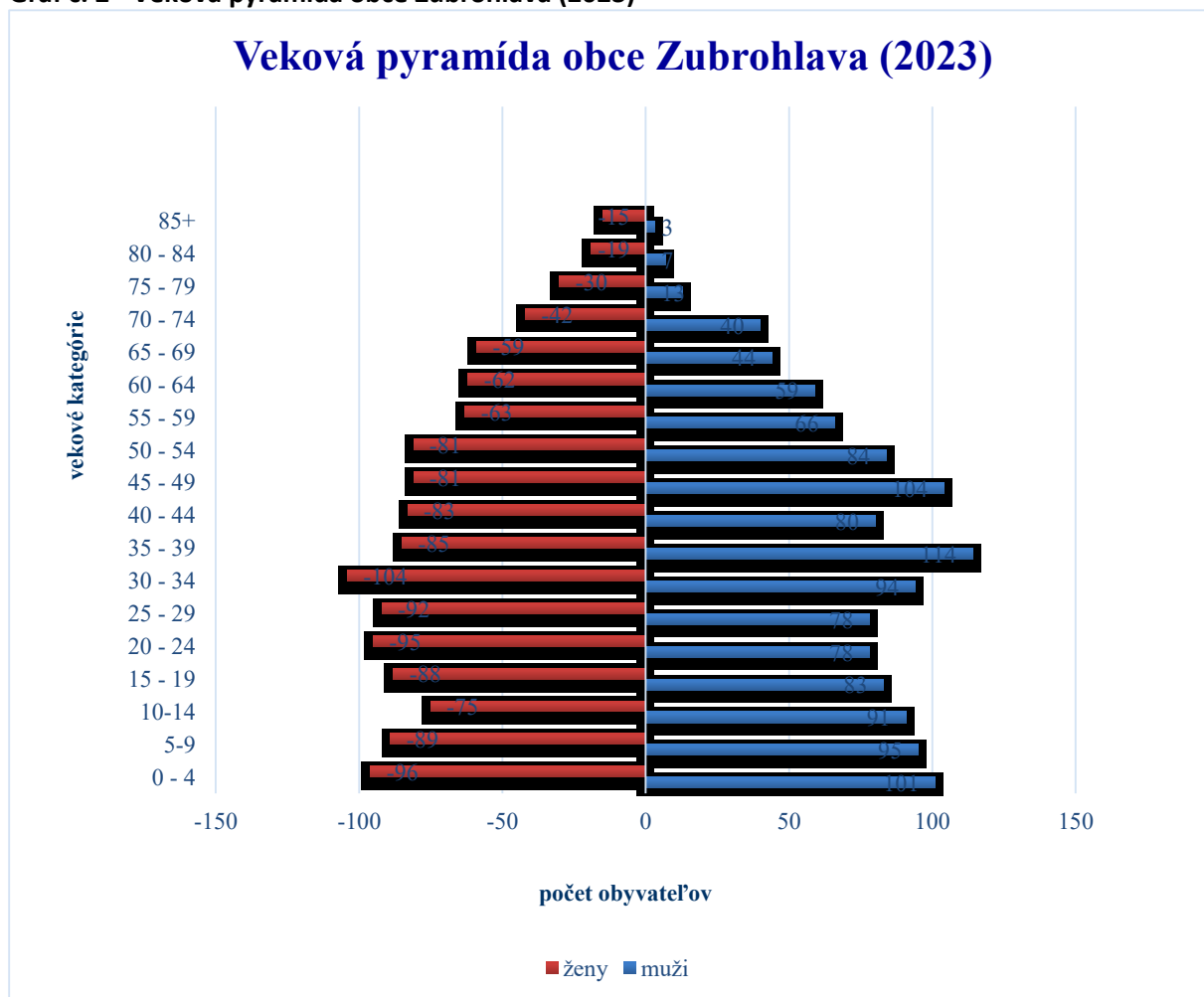

Zubrohlava	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvateľov obce	2232	2263	2279	2295	2300	2313	2359	2395	2409	2456	2493

Zdroj: Štatistický úrad SR

Veková pyramída obce Zubrohlava (2023)

Graf č. 2 - Veková pyramída obce Zubrohlava (2023)

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

Z hľadiska vzdelanostnej úrovne je v obci najviac zastúpené obyvateľstvo s úplným stredným vzdelaním (s maturitou) – spolu 24,64 %. Za ním nasledujú obyvatelia so stredným odborným (učňovským) vzdelaním (bez maturity) spolu 23,83 %. Základné vzdelanie má spolu 18,18 % obyvateľov a bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov je 14,70 % obyvateľov obce. Vysokoškolské vzdelanie má spolu 13,38 % obyvateľov. Naopak vyššie odborné vzdelanie má 3,78 % obyvateľov, pri 1,23 % obyvateľoch nebolo zistené ich vzdelanie a 0,25 % obyvateľov je bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac.

Tabuľka 6 - Počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021

Počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania		
Zubrohlava	abs.	%
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	346	14,70
základné vzdelanie	428	18,18
stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	561	23,83
úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	580	24,64
vyššie odborné vzdelanie	89	3,78
vysokoškolské vzdelanie	315	13,38
bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	6	0,25
nezistené	29	1,23
Spolu:	2 354	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Z hľadiska národnostného zloženia je obyvateľstvo obce s prevahou slovenskej národnosti. V obci žijú podľa sčítania obyvateľov z roku 2021 občania slovenskej, českej, ukrajinskej, poľskej, srbskej, rakúskej, talianskej, inej a nezistenej národnosti. Podľa sčítania sa najviac, cca 98,17 % obyvateľstva obce hlásilo k slovenskej národnosti, 0,21 % k českej, 0,04 % k ukrajinskej, 0,17 % k poľskej, 0,04 % k srbskej, 0,04 % k rakúskej, 0,04 % k talianskej, 0,04 % k inej národnosti a obyvateľov s nezistenou národnosťou je v obci 1,23 %.

Tabuľka 7 - Počet obyvateľov podľa národnosti v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021

Počet obyvateľov podľa národnosti v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti		
Zubrohlava	abs.	%
slovenská	2 311	98,17
maďarská	0	0,00
rómska	0	0,00
rusínska	0	0,00
česká	5	0,21
ukrajinská	1	0,04
nemecká	0	0,00
moravská	0	0,00
poľská	4	0,17
ruská	0	0,00
vietnamská	0	0,00
bulharská	0	0,00
chorvátska	0	0,00
srbská	1	0,04
židovská	0	0,00
rumunská	0	0,00
albánska	0	0,00

Počet obyvateľov podľa národnosti v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti		
Zubrohlava	abs.	%
rakúska	1	0,04
grécka	0	0,00
sliezska	0	0,00
čínska	0	0,00
talianska	1	0,04
kórejská	0	0,00
anglická	0	0,00
francúzska	0	0,00
turecká	0	0,00
iránska	0	0,00
írska	0	0,00
kanadská	0	0,00
iná	1	0,04
nezistená	29	1,23
Spolu:	2 354	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Podľa údajov zo sčítania v roku 2021 z hľadiska náboženského vyznania sa najviac obyvateľov v obci hlási k rímskokatolíckej cirkvi (tvoria 92,14 % obyvateľstva obce). Bez náboženského vyznania je v obci 116 obyvateľov. Ku evanjelickej cirkvi sa hlási 7 obyvateľov, ku gréckokatolíckej cirkvi sa hlási 7 obyvateľov, 2 obyvatelia sa hlásia ku Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku a 1 obyvateľ sa hlási k pravoslávnej cirkvi. Ku Kresťanským zborom na Slovensku sa hlásia 3 obyvatelia, 1 obyvateľ sa hlási k Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní, 1 obyvateľ sa hlási k budhizmu a 2 obyvatelia sa hlásia k ad hoc hnutiam. Pri 41 obyvateľoch obce sa nepodarilo zistiť ich náboženské vyznanie a 4 obyvatelia sa hlásia k inému náboženskému vyznaniu.

Tabuľka 8 - Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021

Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania		
Zubrohlava	abs.	%
Bez náboženského vyznania	116	4,93
Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke)	2 169	92,14
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické)	7	0,30
Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (gréckokatolícke)	7	0,30
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske)	2	0,08
Pravoslávna cirkev na Slovensku (pravoslávne)	1	0,04
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike	0	0,00

Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania		
Zubrohlava	abs.	%
Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť	0	0,00
Kresťanské zbory na Slovensku	3	0,13
Apoštolská cirkev na Slovensku	0	0,00
Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike (baptistické)	0	0,00
Cirkev bratská v Slovenskej republike	0	0,00
Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie	0	0,00
Židovská obec na Slovensku (židovské)	0	0,00
Cirkev československá husitská na Slovensku	0	0,00
Starokatolícka cirkev na Slovensku (starokatolícke)	0	0,00
Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike	0	0,00
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v Slovenskej republike	1	0,04
Novoapoštolská cirkev v Slovenskej republike	0	0,00
budhizmus	1	0,04
islam	0	0,00
hinduizmus	0	0,00
ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi	0	0,00
pohanstvo a prírodné duchovno	0	0,00
ad hoc hnutia	2	0,08
iné	4	0,17
nezistené	41	1,74
Spolu:	2 354	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

1.3 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Šimurda s.r.o. – predaj vodárenskej, kúrenárskej techniky
- Predajne COOP Jednota
- Ľuboš Sroka – predaj textilu
- Pohostinstvá
- Kvetinárstvo RUŽA
- Kozmetika M. Hajdučíková
- Sklenárstvo Somsedíková
- Penzión Bakaľa
- Predajňa CBA
- VEČIERKA MIX - Oľga Čierniková
- Kaderníctvo

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- APIAGRA Zubrohlava – výroba vzduchotechniky
- Urbár Zubrohlava – spracovanie a ťažba dreva
- Pekáreň Štefan Plutinský
- Pekáreň Milan Balcierak
- RAKVIEM – Peter Finik

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Poľnohospodárske výrobné-obchodné družstvo Zubrohlava.

Firmy so sídlom v obci:

- 100class s. r. o. - Ostatné vzdelávanie i. n.
- A P I A G R A s.r.o. - Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení
- AD dekor, s. r. o. - Výroba ostatných výrobkov z dreva; výroba výrobkov z korku, slamy a prúteného materiálu
- ADIKO SK, s.r.o. - Oprava strojov
- AgentLe s. r. o. - Ostatné vzdelávanie i. n.
- AG-STAV s.r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- Ajori Consulting, s. r. o. - Poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia
- ANA, s.r.o. - Lekárne
- ARCHTEAM s.r.o. - Architektonické činnosti
- AUTO JAMIS, s.r.o. - Oprava a údržba motorových vozidiel
- Autoškola Lenka, s. r. o. - Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov
- B & H Instal s.r.o. - Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení
- BAČA s. r. o. - Výroba ostatných potravinárskych výrobkov i. n.
- BEBA, s.r.o. - Sprostredkovanie obchodu s nábytkom, tovarom pre domácnosť a železiarskym tovarom
- Best mont s. r. o. - Elektrická inštalácia
- BORCUS, s.r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- Čiernik, s.r.o. - Pestov.zeleniny,melónov
- DPS.SK, s.r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- DRDOM s. r. o. - Ostatné špecializované stavebné práce i. n.
- DREVINEX-FINAL s.r.o. - Pilovanie a hobľovanie dreva
- DTSbuild, s. r. o. - Ostatné špecializované stavebné práce i. n.

- ELJUMI Miroslav Juričák s. r. o. - Elektrická inštalácia
- F&M Mont, s. r. o. - Ostatné špecializované stavebné práce i. n.
- FASPOL, s.r.o. - Prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností
- Ferlift s. r. o. - Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov
- FINIK kovo, s.r.o. - Opracovanie a povrchová úprava kovov
- FINIK, s.r.o. - Maloobchod s nábytkom, svietidlami a inými domácimi potrebami v špecializovaných predajniach
- Geoholding, s. r. o. - Ostatné špecializované stavebné práce i. n.
- GI Maschine, s. r. o. - Výstavba obytných a neobytných budov i. n.
- gITd s. r. o. - Poradenstvo týkajúce sa počítačov
- HERDEL Brothers s. r. o. - Počítačové programovanie
- J&L Maler, s.r.o. - Zemné práce
- JMA INVEST s. r. o. - Prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností
- Karkama s. r. o. - Nákladná cestná doprava
- KEV-STAV, s. r. o. - Výstavba obytných a neobytných budov i. n.
- KLIMA SERVIS, s.r.o. - Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení
- KLUDY s. r. o. - Počítačové programovanie
- KM BAU s.r.o. - Výstavba obytných a neobytných budov i. n.
- KOZAK STAV, s. r. o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- KRIVÁNIK PETER s.r.o. - Nákladná cestná doprava
- KRR-STAV s.r.o. - Výstavba obytných a neobytných budov i. n.
- K-S-Montage-Elektro s. r. o. - Elektrická inštalácia
- KVP Group s.r.o. - Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov
- LUVIS s.r.o. - Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov
- M.P. KOMPLETSTAV, s.r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- madapta s. r. o. - Výstavba obytných a neobytných budov i. n.
- Marián Blahút, s. r. o. - Zemné práce
- Masala Consulting, s. r. o. - Poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia
- MDC STAVBY s.r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- Medling s. r. o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- Meriano s. r. o. - Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach
- METTRIS s. r. o. - Účtovnícke a audítorské činnosti, vedenie účtovných kníh; daňové poradenstvo
- Mobilbager, s.r.o. - Zemné práce
- MOBIS.sk, s.r.o. - Maloobchod s dielmi a príslušenstvom motorových vozidiel
- Mont Machinery, s. r. o. - Výroba ostatných strojov na všeobecné účely i. n.
- MOSASTAV s. r. o. - Zemné práce
- OD - Elektro, s. r. o. - Elektrická inštalácia
- On the Edge s.r.o. - Ostatné pomocné činnosti finančných služieb okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia
- ORAVA-PEKÁREŇ PLUTINSKÝ, s.r.o. - Výroba chleba; výroba čerstvého pečiva a koláčov
- PKT Group s. r. o. - Ostatné pomocné obchodné činnosti i. n.
- PMBAU s.r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- Poľnohospodárske výrobné obchodné družstvo Zubrohlava, družstvo - Chov dojníc
- PROFI COMPANY s.r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- R a M - Stav, spol. s r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- RAKVIEM - FP spol. s r.o. - Výroba ostatných výrobkov z dreva; výroba výrobkov z korku, slamy a prúteného materiálu
- REMark bau, s. r. o. - Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
- RENTKA SK, s. r. o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce

- RSR Forst s.r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- Safron Consulting, s. r. o. - Poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia
- SALECAR s.r.o. - Predaj automobilov a ľahkých motorových vozidiel
- Stavby NIKO s.r.o. - Ostatné špecializované stavebné práce i. n.
- Stokio s. r. o. - Počítačové programovanie
- Šimurda s.r.o. - Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach i. n.
- TA&MOKO s. r. o. - Ostatné pomocné obchodné činnosti i. n.
- TD Soft, s. r. o. - Poradenstvo týkajúce sa počítačov
- T-FINIK, s. r. o. - Výroba ostatná stavebnostolárska a tesárska i. n.
- T-line s.r.o. - Nákladná cestná doprava
- VIP Elektrobau s. r. o. - Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov
- VK Pizza s. r. o. - Ostatné jedálenské služby
- WeldMetall s. r. o. - Kombinované administratívno-kancelárske činnosti
- Zatar Consulting, s. r. o. - Poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia
- ZVARMATOM, spol. s r. o. - Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení

Tabuľka 9 - Fyzické osoby a živnostníci

Zubrohlava	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fyzické osoby - podnikatelia	257	259	249	257	251	278	296	268	290	306	301
Živnostníci	253	255	242	250	243	265	291	263	282	298	294

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 10 - Právnické osoby

Zubrohlava	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PO - ziskové	19	21	26	39	44	50	64	50	53	68	78
PO - neziskové	12	13	3	4	7	10	10	7	11	13	10
PO - spolu	31	34	29	43	51	60	74	57	64	81	88

Zdroj: Štatistický úrad SR

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na odchod za prácou prevažne do blízkeho Námestova a do ďalších sídelnohospodárskych centier regiónu. Časť obyvateľov smeruje aj do zahraničia, prevažne do ČR. Poľnohospodársku výrobu na území obce možno charakterizovať ako stabilizovanú. Obec je a môže byť z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu cieľom prímestskej rekreácie občanov miest Námestova a širokého okolia. Obec je atraktívna predovšetkým pre jej prírodný potenciál a priaznivé podmienky pre cykloturistiku a turistiku.

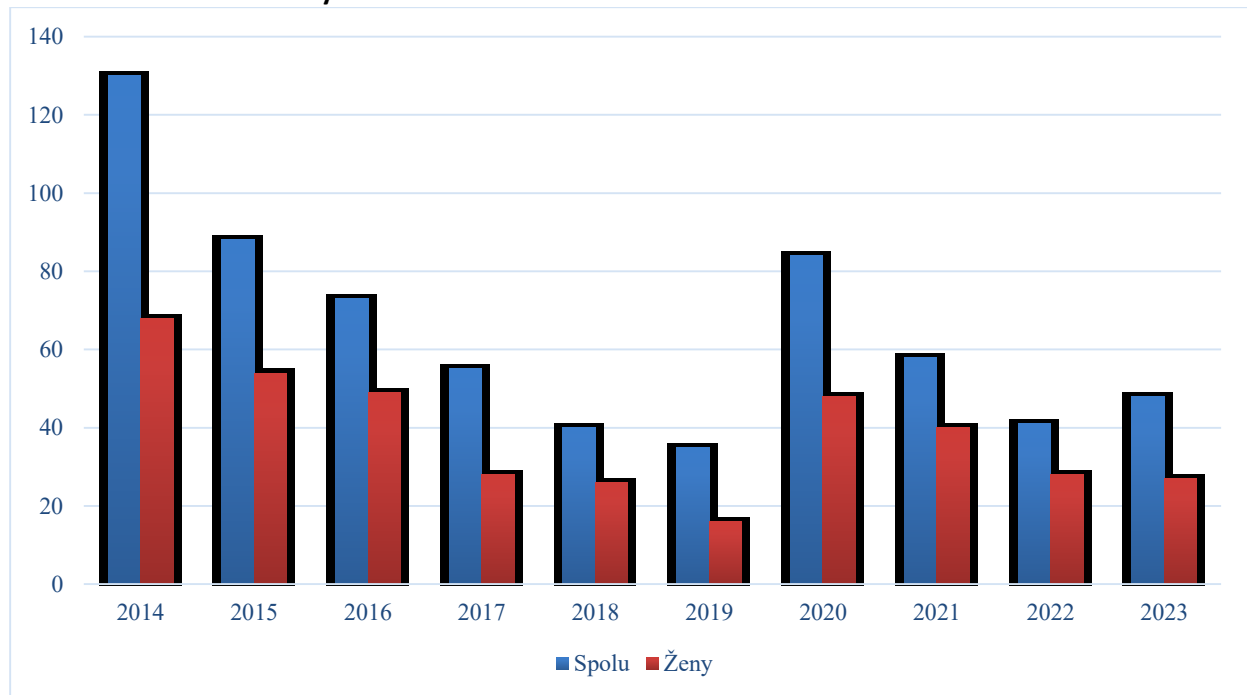
Trh práce

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Zubrohlava od roku 2013 do roku 2019 neustále klesal. V sledovanom období bol najvyšší počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v roku 2013 (spolu 154 uchádzačov). V roku 2023 bolo v obci Zubrohlava celkovo 48 evidovaných uchádzačov o zamestnanie, z toho 27 žien a 21 mužov.

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Graf č. 3 - Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 11 - Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021

Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021		
Zubrohlava	abs.	%
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	40	3,60
Ťažba a dobývanie	0	0,00
Priemyselná výroba	231	20,77
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0	0,00
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	2	0,18
Stavebníctvo	224	20,14
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	146	13,13
Doprava a skladovanie	63	5,67
Ubytovacie a stravovacie služby	12	1,08
Informácie a komunikácia	6	0,54
Finančné a poisťovacie činnosti	18	1,62
Činnosti v oblasti nehnuteľností	3	0,27
Odborné, vedecké a technické činnosti	34	3,06
Administratívne a podporné služby	26	2,34

Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021		
Zubrohlava	abs.	%
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	43	3,87
Vzdelávanie	72	6,47
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	36	3,24
Umenie, zábava a rekreácia	3	0,27
Ostatné činnosti	8	0,72
Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	0	0,00
Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	0	0,00
Nezistené	145	13,04
Spolu:	1 112	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

1.4 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

V riešenom území je v rôznych častiach obce lokalizovaná len základná občianska vybavenosť, ktorá zodpovedá v zásade súčasnému počtu a skladbe obyvateľstva.

Inštitúcie

Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola Zubrohlava (1. – 9. ročník)
- Materská škola Zubrohlava

Na mimoškolské aktivity je zriadený:

- Školský klub detí

Základná škola s materskou školou – školský rok 2024/2025:

- Základná škola: 303 žiakov
- Materská škola: 130 žiakov

Materská škola v Zubrohlave je 6 triednou materskou školou s celodennou prevádzkou. Kapacita zariadenia zodpovedajúca veľkosti vnútorných priestorov zariadenia pre deti a mládeže. Materská škola sídli v novostavbe typizovanej budovy v areáli Základnej školy s materskou školou. Ďalšie priestory pre jednu triedu v celodennej prevádzke sú vytvorené na prízemí Obecného úradu v Zubrohlave. Dve triedy sídli v nadstavbe nad telocvičňou ZŠ. Materská škola má vlastný školský dvor, kde sa uskutočňuje pobyt vonku a popoludňajšie činnosti podľa počasia. Školský dvor je ohradený, a uzamknutý. Slúži výlučne pre potreby materskej školy. MŠ je spojená so Základnou školou a so Školskou jedálňou v rámci právneho subjektu ZŠ s MŠ. Materská škola poskytuje celodennú a poldennú starostlivosť počas pracovných dní. Zriaďovateľom MŠ je Obecný úrad Zubrohlava

ZŠ - zriaďovateľom je obec Zubrohlava. V prípade základnej školy s telocvičňou a jedálňou treba počítať s komplexnou modernizáciou.

Zdravotníctvo

Zdravotnícke služby v obci sa nenachádzajú, poskytuje ich Oravská poliklinika v Námestove. V návrhovom období v prípade potreby je možné poskytnúť priestory v prípade záujmu poskytovať tieto služby aj v Zubrohlave.

Sociálne zabezpečenie:

Sociálne služby v obci zabezpečuje:

- obec Zubrohlava - terénna opatrovateľská služba;
- Dom sociálnej starostlivosti Zubrohlava;
- Spišská katolícka charita Spišská Nová Ves.

Aktuálna je požiadavka na plochu pre funkciu typu domova dôchodcov či sociálneho domu v širšom chápaní. V tejto oblasti je aj predpoklad vzniku rôznych agentúr poskytujúcich rôzne služby (starostlivosť o deti, rekvalifikácie). Územný plán navrhuje využiť objekt pošty, ktorý by bolo možné na

tento účel adaptovať - dobudovať. Súčasnú funkciu umiestnenú v objekte by sa premiestnili do navrhovaného viacúčelového domu na vedľajšom pozemku.

Obec nemá vypracovaný Komunitný plán sociálnych služieb obce.

Maloobchodná sieť

V obci sa nachádza niekoľko predajní (2 predajne potravín Jednota) a iné prevádzky, ktoré sú rozmiestnené hlavne v ťažiskovom území obce. Súčasný stav maloobchodnej siete je v podstate vyhovujúci. Územný plán navrhuje doplniť sieť predajní len v centre navrhovaného obytného súboru Kotelnica – Klinec.

Hasičská zbrojnica

Poloha objektu hasičskej zbrojnice sa nepovažuje za stabilizovanú aj pre návrhové obdobie. Územný plán navrhuje jej umiestnenie vo viacúčelovom objekte v 1.NP s vjazdom od parkoviska (od rieky Polhoranka).

V obci Zubrohlava pôsobia nasledovné organizácie:

- Obecná rada mládeže Zubrohlava
- Dobrovoľný požiarny zbor
- Zubrohlavské ľadové medvede
- eRKO - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí a mládeže
- Jednota dôchodcov
- Klub športovej kynológie
- Kongregácia školských sestier de Notre Dame
- Občianske združenie ZUBOR
- Urbariát obce Zubrohlava
- divadelný súbor Omladina
- skupina Zubrohlavské struny
- MXM Team Zubrohlava

1.5 Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Obec Zubrohlava patrí medzi obce, kde je zásobovanie pitnou vodou na pomerne vysokej úrovni, resp. zásobovanie je už štandardné, sú vytvorené podmienky pre pripojenie fakticky väčšiny potenciálnych odberateľov vody. V obci je oficiálne vybudovaný vodovod – stavba z rokov po 1989. Vodovod plošne pokrýva územie obce.

Zásobovanie vodou sa zakladá prívode vody zo skupinového vodovodu, prívod je realizovaný od vodojemu Námestovo. Samotný prívod je zaústnený do vodojemu dolného tlakového pásma (DTP), prívodná vetva pokračuje pre obec Bobrov. Z vodojemu je rozvod do príľahlej časti obce, prečerpáním do vyššie umiestneného vodojemu je stanovené horné tlakové pásmo (HTP), ktoré napája vyššiu časť obce. Pre rozvody sú použité rúry PVC a PE, len v malom rozsahu – časť súvisiaca s čerpaním z rúr liatinových.

V obci je položené cca 7,9 km vodovodnej siete. Jestvujúca sieť je osadená podzemnými hydrantami, teda zabezpečuje aj požiarnu bezpečnosť v pokrytom území. Obec je výškovo členitá, nachádza sa v rozsahu 605 – 660, m n.m.

Tabuľka 12 - Počet domov podľa typu vodovodnej prípojky v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021

Počet domov podľa typu vodovodnej prípojky v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021		
Štruktúra domov podľa typu vodovodnej prípojky		
Zubrohlava	abs.	%
v dome - z verejnej siete	579	87,99
v dome - vlastná	61	9,27
mimo domu - z verejnej siete	2	0,30
mimo domu - vlastná	0	0,00
bez prípojky	11	1,67
nezistený	5	0,76
Spolu:	658	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Kanalizácia a ČOV

Obec nateraz nie je odkanalizovaná jednou kanalizačnou sústavou. Jednotlivé domy (podľa vybavenia) sú odkanalizované vlastnou domovou kanalizáciou, a odpadové vody sú zaústnené do domovej žumpy resp. septiku alebo malej čistiarne. V obci sú lokálne vybudované menšie úseky stôk dočasne slúžiace pre odvedenie dažďových, resp. vyčistených domových vôd do recipientu. Uvažuje sa s ich zapojením do pripravovanej stokovej sústavy.

V obci sa uvažuje s výstavbou stokovej siete s napojením na kanalizačný zberač Oravská Polhora, so zaústnením na ČOV Námestovo. Je na to spracovaný projekt a vydané stavebné povolenie, predpoklad realizácie do 5 rokov. Táto by odvedla splaškové vody zo všetkých domácností a objektov OV. Vzhľadom k zložitosti terénneho reliéfu, lokalizácie ČOV Námestovo, a obmedzeným podmienkam voľby trasy kanalizácie je v kanalizačnej sústave navrhované niekoľko prečerpávacích staníc splaškových vôd.

Tabuľka 13 - Počet domov podľa typu kanalizačného systému v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021

Počet domov podľa typu kanalizačného systému v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021

Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému		
Zubrohlava	abs.	%
septik, žumpa	60	9,12
prípojka na kanalizačnú sieť	571	86,78
domáca čistička odpadových vôd	0	0,00
bez kanalizácie	24	3,65
nezistený	3	0,46
Spolu:	658	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Ochrana pred povodňami

Údolím riešeného územia preteká rieka Polhoranka, do ktorej vtekajú miestne potoky, ktorých povodie tvorí celé katastrálne územie obce. Územie obce pred povodňami nie je špeciálne chránené. Aktívne záplavové územie sa nachádza v južnej časti riešeného územia (pred vtokom Polhoranky do Or. priehrady), kde sa nenachádza žiadna zástavba ani sa nenavrhuje.

Ochrana pred povodňami je navrhnutá na rieke Polhoranka pri športovom areáli a tiež v južnej časti na úseku od cesty 1/78 do Námestova po katastrálnu hranicu.

Okrem úpravy regulovanej časti Polhoranky (pri športovom areáli) a jej prítokov je dôležité aj odstránenie erozívnych nánosov, naplavenín, odumretých drevín, rôzneho odpadu a pod. a prevedenie revitalizácie sprievodnej zelene.

Elektrická energia

Územie obce je zásobované el. energiou z VN 22 kV vonkajšieho vedenia č. 1303, prichádzajúceho do katastrálneho územia obce zo západnej strany od Námestova. Uvedená linka prechádza mimo zastavaného územia a čiastočne zastavaným územím obce..

Súčasný stav v kapacite transformačných staníc nepokrýva predpokladaný nárast spotreby el. energie v celom riešenom území. S prihliadnutím na územnú rozľahlosť navrhovanej IBV vzhľadom na polohu jestvujúcich transformačných staníc bude pre pokrytie nárastu spotreby nutné rekonštruovať jestvujúce transformačné stanice a to T 3, T 8 a T 9 spôsobom výmeny jestvujúcich transformátorov a vybudovať štyri nové transformačné stanice.

Verejné osvetlenie

V obci je zmodernizované verejné osvetlenie.

Zásobovanie teplom

Štruktúra bytového fondu z hľadiska dodávky tepla pre vykurovanie a prípravu TÚV predstavuje decentralizovaný spôsob zásobovania teplom so spaľovaním plynu a tuhých palív (uhlie, drevo) v lokálnych spotrebičoch a kotloch na ústredné vykurovanie, prípadne využívanie netradičných zdrojov energie.

Objekty občianskej vybavenosti a výrobných areálov sú zásobované teplom z vlastných zdrojov tepla. Koncepcia zásobovania teplom sa v návrhovom období nezmení, treba však počítať s využívaním

netradičných zdrojov energie (tepelné čerpadlá, solárne systémy – fotovoltaické články, ...) a z druhotných zdrojov (biomasa, bioplyn, ...).

Zásobovanie plynom

Obec Zubrohlava nateraz nemá vybudované miestna plynovody. Územie hornej Oravy bolo posledné veľké územie v republike, kde sa systematicky budoval prívod plynu a vytvárali sa podmienky pre napájanie odberateľov – domácností a občianskej vybavenosti. Sú vybudované miestne siete v Námestove, kde je rozhodujúci odberateľský činiteľ jestvujúci priemysel. Pre obec Zubrohlava sa v dnešných ekonomických podmienkach neuvažuje a budovaním plynárenskej rozvodnej sústavy.

Tabuľka 14 - Počet domov podľa plynovej prípojky v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021

Počet domov podľa plynovej prípojky v obci Zubrohlava k 1. 1. 2021		
Štruktúra domov podľa plynovej prípojky		
Zubrohlava	abs.	%
áno	4	0,61
nie	651	98,94
nezistené	3	0,46
Spolu:	658	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Obecný rozhlas

V obci je celoplošne vybudovaný rozvod miestneho rozhlasu. Ústredňa rozhlasu je umiestnená v priestoroch obecného úradu.

Doprava

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Zubrohlava. Najvýraznejším trendom nielen v tunajšej doprave za uplynulé roky je výrazný rast individuálnej automobilovej dopravy na úkor verejnej osobnej dopravy.

Poloha obce v na okraji žilinského regiónu a veľmi dobré komunikačné napojenia na okresné sídlo Námestovo (a Oravskú priehradu) a relatívne blízke centrá zamestnanosti Tvrdošín, Trstená a Dolný Kubín a tiež na blízke hraničné prechody Oravská Polhora – Korbelów a Bobrov – Jablonka a najmä veľmi kvalitné prírodné podmienky môžu byť tými dôležitým aspektmi, ktoré v budúcnosti budú pozitívne ovplyvňovať aj jej komplexný rozvoj.

Cestná doprava

V katastrálnom území Zubrohlavy sa nachádza len cestná automobilová doprava, ktorá je reprezentovaná v katastrálnom území obce Zubrohlava cestou I/78 a cestu III/2276, ktorá je napojená na cestu I/78. Obidve cesty smerujú k poľskej hranici. Cesta III/2276 plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3. V územnom pláne je riešené odklonenie cesty I/78 mimo obec, čím sa podstatne vylepší dopravná situácia v obci.

Na diaľničnú sieť je obec napojená prostredníctvom I/78, I/59 v Oravskom Podzámku a I/18 v Liptovskom Mikuláši.

Autobusovú dopravu zabezpečuje ARRIVA Liorbus, a.s. V obci autobusové spoje majú 4 zastávky: Rázcesie, Škola, Textil a Labaj. Dopravné spojenie autobusové, a týka sa to aj železnice, je naviazané na mesto Námestovo, odkiaľ sú zabezpečované pravidelné autobusové linky. Dostupná vzdialenosť Námestovo (centrum) – Zubrohlava je cca 5 km. Autobusové zastávky - prístrešky je potrebné architektonicky dotvoriť, vytvoriť samostatný zastávkový pruh vrátane pešieho napojenia.

Statická doprava

Kapacity plôch pre parkovanie:

- Obecný úrad, kultúrny dom 24 státí - návrh
- Obecný úrad 10 státí - jestvujúce
- kostol 40 státí - návrh
- športový areál , penzión 56 státí - návrh
- obchod , služby 4 státí - návrh 6 státí - jestvujúce
- cintorín 40 státí - návrh
- bytovky –lokalita 6 10 státí - návrh
- zimné ihrisko, kompostovisko 3 státí - návrh 2 státi – jestvujúce
- výroba Apiagra 50 státí – jestvujúce
- drevovýroba 10 státí – jestvujúce

Ďalšie nároky na parkovanie sú priamo po obslužných a skludnených komunikáciách. Odstavovanie vozidiel je zabezpečené na pozemkoch rodinných domov a vo výrobných areáloch

Pešia doprava

Pešia doprava ako samostatný druh dopravy sa v riešenom území nachádza len ojedinele. Pešie chodníky sa nachádzajú len v centre obce v náväznosti na kostol, kultúrny dom, obchod, ďalej ako prepojenia ul. Stará Bobrovská a ul. Lipnica Tieto je potrebné udržiavať a vytvoriť náväznosť na hlavný peší ťah okolo zberných komunikácií ul. Hlavná, Lipnica, Stará Bobrovská. Chodníky navrhujeme po pravej strane hlavnej dopravnej tepny ul. Hlavná a obojstranné na ul Lipnica a Stará Bobrovská. Jeho šírka bude závislá od miestnych podmienok. Nástupné plochy autobusových zastávok je potrebné riešiť v náväznosti na pešie chodníky.

Železničná doprava

Najbližšia možnosť využitia železničnej dopravy je v meste Tvrdošín, trať č.181 Kralovany – Trstená, dostupnosť cca 51 km, s náväznosťou na trať medzinárodného významu č. 120 Žilina – Bratislava a trať č. 180 Žilina – Košice.

Cyklistická doprava

Vzhľadom na dobré krajinné zázemie má obec Zubrohlava ideálnu polohu pre rekreáciu, turistiku aj cykloturistiku. Prispieva k tomu blízkosť pohoria Oravské Beskydy, konkrétne vrchol Pilsko a Babia Hora, prípadne Podbeskydská vrchovina, ale aj blízkosť vodnej nádrže Orava. Trasy cyklistickej dopravy je možné viesť aj v rámci jazdného priestoru obslužných komunikácií prípadne poľných ciest medzi obcami regiónu Orava.

1.6 Kultúra, šport, cestovný ruch

Kultúra:

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje:

- Kultúrny dom Zubrohlava
- relaxačná a oddychová zóna Kýčera

Existujúci – viacúčelový objekt bude po komplexnej prestavbe a dostavbe postačovať potrebám obce pre návrhové obdobie. Treba počítať aj s jeho komplexnou modernizáciou, aby sa posilnila jeho viacúčelnosť.

Súčasne pribudnú nové priestory kultúry (napr. knižnica s čítárňou, viacúčelová sála, klubovne - klubová činnosť rôznych organizácií, internetová klubovňa a i., aj obecný úrad prípade, ak terajšie priestory budú ponúknuté pre rozšírenie MŠ, pošta ...) v navrhovanom viacúčelovom objekte.

Monografia obce – Obec Zubrohlava má spracovanú monografiu z roku 1998, ktorú spracovala pani Eva Kurjaková.

Kultúrne pamiatky:

V obci Zubrohlava sa nachádzajú nasledovné pamiatky: Rímskokatolícky kostol sv. Petra a Pavla, kaplnka sv. Trojice, kaplnka blahoslavenej Panny Márie a socha Blahoslavenej Panny Márie.

Tabuľka 15 - Nehnuteľné kultúrne pamiatky v obci Zubrohlava

Katastrálne územie	Pamiatkový objekt	Zauž. názov PO	Číslo ÚZPF	Stav.-tech. stav
Zubrohlava	PILIER S PODSTAVCOMm (pilier s podstavcom pod krížom)	Pilier s podstavcom pod krížom	2677/1	narušený
Zubrohlava	KRÍŽ S KORPUSOM (socha Krista na kríži)	Socha Krista na kríži	2677/2	vyhovujúci
Zubrohlava	RELIÉF (reliéf Panny Márie)	Reliéf Panny Márie	2677/3	vyhovujúci
Zubrohlava	KOSTOL (farský kostol sv.Petra a Pavla)	Farský kostol sv.Petra a Pavla	264/1	dobrý

Zdroj: www.pamiatky.sk

Významné osobnosti obce:

- Michal Jasenovský Bencúr, úradník
- Michal Bohucký, rímskokatolícky kňaz
- Ondrej Černík, rímskokatolícky kňaz
- Ján Gálčík, rímskokatolícky kňaz, rektor, titulárny opát
- Matej Galčík, rímskokatolícky kňaz
- Ján Nepomuk Gustíny Zubrohlavský, rímskokatolícky kňaz, biskup
- Jozef Huroš, rímskokatolícky kňaz, čestný kanonik
- Anton Heretik, právnik
- Matej Jevjak, básnik, prispievateľ do tlače

- Anton Kovalčík, kňaz, národovec
- MUDr. Anton Kovalčík, lekár
- Anton Kovalík, farbiar
- Ján Krátky, kňaz, lateránsky kanonik
- Anton Kubasák, rímskokatolícky kňaz
- Matej Kubasák, právnik
- Jozef Kunst, zakladateľ farbiarne v Zubrohlave
- Jozef Kunst mladší, kňaz arcibiskup
- Ján Kunst, lekárnik
- Tomáš Kunst, prior, direktor gymnázia
- Hugo Lasslauer, právnik, organizátor požiarnej ochrany
- František Maháli (Mahály), učiteľ a rektor
- Jozef Maháli, katolícky kňaz
- Ignác Maháli starší, rektor a učiteľ
- Ignác Maháli mladší, rektor a učiteľ
- Ignác Maháli najmladší, rímskokatolícky kňaz
- Andrej Mandík, direktor gymnázia
- Jozef Tomašík, rímskokatolícky kňaz, dekan
- Štefan Žilčák, inžinier, energetik

Zdroj: Obecný úrad Zubrohlava

Šport

V obci sa nachádza športový areál so šatňami, v ktorom absentujú plochy menších hracích ihrísk ako tenis, volejbal a pod. Tento športový areál navrhujeme modernizovať a dobudovať najmä pre masovú telovýchovu (tréningové ihrisko a voľne prístupné ihriská pre širokú verejnosť). Areál by mohol poskytovať služby širokej verejnosti aj v rámci cestovného ruchu.

Ďalšie športové plochy sa nachádzajú pri ZŠ a južne od súčasného kina medzi riekou Polhoranka a cestou 1/78 a tenisové ihrisko pri farskom úrade.

Rozvoj cestovného ruchu a turizmu vyžaduje rozšírenie ponúk pre športové vyžitie aj v zimnom období. V súlade s požiadavkou zadania územný plán navrhuje v jeho blízkosti vybudovať lyžiarsky vlek (cca 800 m). V blízkosti budú vybudované sociálne zariadenia (hyg. zariadenia, šatne, bufet, požičovňa šport. potrieb, servis...).

Športové aktivity v obci:

- futbalový oddiel TJ Sokol, volejbal, šach, vzpieranie, horolezectvo, bežecké lyžovanie, motokros (motokrosová dráha v Čerchli), atletika a rekreačný hokej na miestnom klzisku.

Významné kultúrne a športové podujatia v obci:

Medzi významné kultúrne a športové podujatia patria:

- Deň obce
- Dožinkové slávnosti
- Súťaž vo varení strapačiek
- Beh Zubrohlavským chotárom
- Volejbalový turnaj (zimný a letný) o pohár starostu obce
- Vianočné trhy
- Posedenie so seniormi

- Mikuláš
- Pochovávanie basy

Cestovný ruch

Výrazný vplyv na rozvoj obce môže mať aj cestovný ruch, ktorý tiež zaznamenáva renesanciu v súvislosti s rekreačným potenciálom Hornej Oravy a najmä okolia Oravskej priehrady, ktorý vo veľkej miere je využívaný návštevníkmi z Poľskej republiky.

Cestovný ruch v katastrálnom území obce nie je natoľko rozvinutý aby tvoril významnú zložku pri tvorbe pracovných príležitostí. V súčasnosti sa väčšinou orientuje len na ubytovanie v súkromí, pričom na rekreačné aktivity sa využívajú blízke centrá rekreácie a cestovného ruchu v okolí Oravskej priehrady a na Slanej vode. Ako už bolo spomínané niektoré rodinné domy (najmä staršie) postupne menia svoju primárnu funkciu.

Poloha obce Zubrohlava vzhľadom na Poľskú republiku, príslušnosť k CHKO Horná Orava s nenarušeným prírodným resp. životným prostredím, blízkosť Oravskej Priehrady s jej rekreačnými možnosťami, jestvujúci obytný fond a čiastočne disponibilné ľudské zdroje vytvárajú základný rámec pre isté ale obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a turizmu v obci.

Obmedzené preto, lebo na základe analýzy súčasného stavu a následného zhodnotenia potenciálu územia z hľadiska možných perspektív rozvoja rekreácie a cestovného ruchu sa ukazuje, že obec Zubrohlava nemá dostatok atraktívnych funkčných predpokladov pre dynamicky rozvoj turizmu.

Vzhľadom na obmedzené možnosti katastrálneho územia nepovažujeme za odôvodnené postaviť rozvoj obce na intenzívnom budovaní veľkokapacitných rekreačných zariadení služieb. Obmedzene je však možné zvyšovať súčasné kapacity vybavenosti, hlavne malokapacitné ubytovanie budovaním nových zariadení, o ktoré (vzhľadom na blízke jazero Orava) bude neustály záujem.

V návrhu územného plánu je navrhnuté ubytovacie zariadenie penziónového typu v blízkosti športového areálu. Ďalšie malokapacitné ubytovacie zariadenia sa predpokladajú ako privátne, nakoľko v okolí Oravskej priehrady sa dynamicky budujú zariadenia voľného cestovného ruchu.

Na severovýchodnom svahu kopca Grúň je navrhnutý lyžiarsky vlek (cca 800 m), kde je možné vybudovať napr. výcvikové stredisko lyžovania detí a mládeže so základnými službami. V blízkosti je možné vybudovať aj sánkarskú dráhu. Terény (nezalesnené plochy) po oboch stranách obce sú vhodné pre rekreačné (rodinné) bežecké lyžovanie s rôznou náročnosťou. Územný plán naznačuje lyžiarske turistické trasy, ostatné nevyznačené nenáročné lyžiarske bežecké trasy je možné bez vytýčenia absolvovať v prehľadnom teréne.

Územný plán podporuje myšlienku formulovanú v zadaní, že obec Zubrohlava bude teda participovať na rozvoji cestovného ruchu, turizmu a rekreácie poskytovaním hlavne ubytovacieho zázemia a sprievodných komplexných služieb v bezprostrednom zázemí rekreačných krajinných celkov „Námestovo a okolie“ a „Oravské Beskydy“. Pre takéto základné chápanie postavenia funkcie rekreácie má obec dobré predpoklady. Nachádza sa totiž v polohe medzi rekreačnými krajinnými celkami a súčasne na území obce bude stále križovatka trás od blízkych hraničných prechodov do Poľskej republiky (Oravská Polhora, Bobrov), odkiaľ sa predpokladá podstatná časť turistickej klientely. Posilňovanie turistického zázemia na území obce môže súčasne odbremeniť.

Ubytovanie

V obci sa nachádza cca 50 lôžok v privátnych objektoch, ktoré poskytujú ubytovacie služby. Do budúcnosti sa počíta s rastom ubytovacích kapacít. Pred športovým areálom je navrhnutý penzión o kapacite 60 lôžok, tiež sa predpokladá ubytovanie v súkromí.

Stravovanie

V obci sa nachádzajú:

- pohostinstvo – 48 stolič.
- pohostinstváo u Kováča-20 stolič. + penzión)
- pohostinstvo - BAR

Nárast počtu obyvateľov a rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu si vyžaduje aj adekvátne doplnenie – vybudovanie stravovacích služieb s kompletným stravovaním. V územnom pláne sa navrhuje doplniť min. jedno kompletné stravovacie zariadenie v centrálnej časti obce ako súčasť navrhovaného viacúčelového domu s kapacitou cca 50 stoličiek, prípadne jestvujúce zariadenie doplniť o stravovacie služby. Ďalšie prevádzky poskytujúce stravovacie služby môžu vzniknúť aj v iných polohách obce ako komplementárne funkcie pri ubytovacích, rekreačných, športových a i. zariadeniach.

Partnerská spolupráca:

- Gmina Lipnica Wielka (Poľsko)
- Gmina Maków Podhalański (Poľsko)
- Gmina Gilowice (Poľsko)
- Obec Čeladná (ČR)

1.7 Príroda a životné prostredie

Charakteristika prírodného prostredia

Geológia, geomorfológia a klimatológia

Zubrohlava sa rozkladá pozdĺž potoka Polhoranka v Podbeskydskej vrchovine. Pomerne kompaktný urbanistický pôdorys sa formoval postupne a bez regulácie výstavby. Väčšina obce sa nachádza po ľavej strane v smere toku Polhoranka a hlavnej komunikácie. Katastrálne územie má mnohotvárný reliéf s nadmorskou výškou cca 624 m n.m.

Katastrálne územie obce zaberá východnú časť Podbeskydskej vrchoviny, ktorá hraničí zo severu s Podbeskydskou brázdou a Oravskými Beskydmi s masívom Babia hora (1725 m n.m).

Z geologického hľadiska podstatná časť katastra je budovaná flyšovými sedimentmi a ich zvetralinami s prevahou pieskocov, zlepcov a pod. Rozsiahlu aluviálnu nivu vodného toku Polhoranka zaplňajú aluviálne sedimenty /štrky, piesky, hliny/. Podstatná časť územia je zahľinená svahovými a polygénymi hlinami.

Reliéf územia nie je výrazne členitý. Prevládajúce priemerné sklony svahov dosahujú najčastejšie hodnoty 3,1 - 70, ojedinále 15,1 – 200. Najnižšie hodnoty (do 10) prevládajú v južnej časti obce a v okolí cesty do Bobrova.

Charakteristickým a typickým prvkom krajinej štruktúry sú plochy so súkromným hospodárením na poľnohospodárskej pôde /záhumienky, záhrady, sady, trvalo trávne porasty, krajinná vegetácia/. Zaberajú podstatnú časť katastra, viazané sú na sídlo, rozšírené do okolitej krajiny. Okrem iného predstavujú kvalitný estetický prvok v krajine. V južnej časti sídla /ľavá strana v smere toku/ je výrazná plocha s rozptýlenou krajinnou vegetáciou, naväzujúcou na sprievodnú /líniovú/ vegetáciu toku Vodné toky sprevádzajú súvislé línie vegetácie. Vo voľnej krajine sa nachádza menšie množstvo plôch s rozptýlenou vegetáciou v krajine /plošná/. Severnú časť katastra zaberajú súvislé lesné komplexy až takmer po vrchol kopca Gluchová, resp. Magura (865 m n.m.).

Hornatý charakter krajiny nemá bizarné dominanty ani vyhliadkové body, ktoré by bolo potrebné zvlášť preferovať pred ostatným územím. Vzhľadom na súvislo zalesnené hrebeňové partie vyhliadkové body, z ktorých je príjemný a ukludňujúcimi pohľad na obec a panorámu sú veľmi obmedzené. Miesta s dobrým výhľadom na okolitú krajinu, horský masív Babej hory, zvlášť Západné Tatry, Oravskú Maguru a jazero Oravskej priehrady, sa nachádzajú v nižších polohách a na nezalesnených pahorkoch.

Hydrologicky leží územie v povodí rieky Biela Orava, ktorá napája Oravskú priehradu. Hydrologickú os riešeného územia tvorí potok Polhoranky, ústiaci do priehrady. Z jeho prítokov je významnejší ľavobrežný – Skladaná. Pod horským chrbtom Gluchová pramenia menšie toky Poľanový a Žiarový Kriváň, ktoré samostatne ústia do Oravskej priehrady. Zdrojom vodnatosti sú výlučne dažďové a snehové zrážky, Povrchový odtok z povodia je veľký, no značne nevyrovnaný. Orografické, geomorfologické a geologické pomery povodia zapríčiňujú dosť vysokú veľkosť odtoku, možnú vodnú eróziu a prudký priebeh povodňových vln.

Klimaticky patrí územie do chladnej klimatickej oblasti /nad 600 m n. m./. Priemerné teploty najteplejšieho mesiaca /júl/ sú 12 - 16°C, najchladnejšieho /január/ do -7°C.

Ochrana prírody a krajiny

Podľa vyjadrenia Štátnej ochrany prírody SR Správa CHKO Horná Orava v Námestove časť katastrálneho územia obce Zubrohlava (okrem zastavaného územia a príslušného územia obce) patrí do D zóny Chránenej krajinej oblasti Horná Orava s 2. stupňom územnej ochrany podľa zákona NR SR č.543/2002 Z.z. Ide o plochu s výmerou 968 ha, čo predstavuje 64% rozlohy katastrálneho územia obce. Ostávajúca časť katastra nepatrí do žiadneho veľkoplošného ani maloplošného chráneného územia a platí v nej 1. stupeň územnej ochrany podľa zákona NR SR č. 543/2002 (tzv. všeobecná ochrana).

Časť katastrálneho územia, ktorá patrí do CHKO Horná Orava patrí zároveň aj do Chráneného vtáčieho územia Horná Orava.

V zmysle R-ÚSES tvorí Podbeskydská vrchovina (vrátane prepojenia údolím Polhoranky) biokoridor nadregionálneho významu a rieka Polhoranka /vrátane brehových porastov) regionálny biokoridor.

V katastrálnom území obce Zubrohlava sa nenachádzajú lokality osobitne významné z hľadiska ochrany prírody a krajiny (A alebo B zóna CHKO Horná Orava, evidované geofondové plochy vzácnych druhov rastlín a živočíchov a pod.) ani chránené stromy.

Na riešenom území sa nachádzajú:

- nadregionálny biokoridor (severná časť územia),
- regionálny biokoridor (potok Polhoranka),
- CHKO Horná Orava (severná časť, západná časť),
- Biokoridory miestneho významu (Buckovy potok a Skladaný potok).

Nakladanie s odpadmi

Nakladanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi v obci upravuje Všeobecne záväzné nariadenie. V obci je vybudovaný zberný dvor vrátane technologického vybavenia a obec má zavedený separovaný zber.

V obci Zubrohlava sa nachádza zberný dvor vrátane technologického vybavenia, ktorý je určený na bezplatné uloženie odpadu z domácností pre občanov. Vybudovaním zberného dvora obec efektívne zabraňuje vzniku čiernych skládok a pomáha udržiavať kvalitné životné prostredie v obci. V zbernom dvore nie je možné zbierať silne znečistený odpad, rádioaktívny odpad, odpad, ktorý obsahuje nebezpečné látky a nie je súčasťou zoznamu odpadov, ktoré je možné uložiť v ZD podľa predpisu stanovenom v Prevádzkovom poriadku.

Južne od riešeného - katastrálneho územia sa nachádza regionálna skládka odpadu v k.ú. Slanica (Námestovo), ktorá vzhľadom na vzdialenosť cca 250 m ako aj na prevládajúce vetry (ZSZ) nemá negatívny vplyv na obytné územia (Klinec a pri APIAGRE) obce Zubrohlava. Územný plán navrhuje izolačný zelený pás na okraji zastavaného územia.

Obec má spracovaný Program odpadového hospodárstva.

Odvoz odpadu v obci je zabezpečený dodávateľským spôsobom nasledovne:

- Ekozdroj, s. r. o., Čadca
- Technické služby mesta Námestovo
- Technické služby, s.r.o., Dolný Kubín
- Združenie BIELA ORAVA, pre všestranný rozvoj obcí regiónu Biela Orava
- Peter Bolek – EKORAY, Námestovo
- Zdeno Mišutka, Hvozďica

- ASFALTY, s. r. o., Námestovo
- KOVOT s. r. o., Vavrečka
- Ján Šuvada Zber surovín Liesek 45
- Marián Ondřík, Liesek
- ŽP EKO QELET a.s., Martin
- Zberné suroviny Žilina a.s.
- PS-plus s.r.o., Bobrov
- Obec Zubrohlava

Tabuľka 16 - Odpady v obci Zubrohlava

Názov odpadu	2020 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)	2021 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)	2022 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)
Papier a lepenka	9,113	10,500	12,280
Sklo	44,800	53,380	47,280
Viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	3,344	4,808	3,645
Obaly z kovu	0,882	1,583	0,607
Plasty	41,954	50,075	43,018
Drevo iné ako uvedené v 20 01 37		6,090	5,390
Jedlé oleje a tuky			0,115
Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	0,020	0,010	0,030
Textílie	1,153		1,270
Šatstvo	1,734	2,630	1,960
Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	3,710	2,040	1,270
Batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, - 02, - 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	2,975	3,797	4,562
Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 200133	0,025		
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23 obsahujúce nebezpečné časti	7,845	2,345	1,250
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23 a 20 01 35	14,690	6,990	5,815
Meď, bronz, mosadz	1,807	3,475	2,707
Hliník	1,218	2,457	2,250

Názov odpadu	2020 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)	2021 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)	2022 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)
Olovo	0,015	0,265	0,006
Kovy		1,457	
Železo a oceľ	67,527	100,007	76,139
Cín	0,287	0,051	0,372
Zmiešané kovy	0,073	0,296	0,218
Biologicky rozložiteľný odpad		20,620	38,000
Drobný stavebný odpad		37,700	
Zmesový komunálny odpad	474,730	439,130	412,080
Objemný odpad		42,360	21,350

Zdroj: Obecný úrad Zubrohlava

Zvyšovanie povedomia obyvateľov obce v oblasti odpadového hospodárstva je zabezpečované priebežne prostredníctvom obecného rozhlasu, internetovej stránky obce, osvetu na základnej škole a informáciami zobrazenými na informačnej tabuli obce. Obec plánuje zabezpečiť osvetu v oblasti nakladania s KO medzi obyvateľmi obce vydaním a distribúciou informačného materiálu s obsahom konkrétnych rád a postupov pre predchádzanie vzniku KO, resp. s podrobnosťami o význame a zabezpečovaní triedeného zberu KO v obci.

Pre nakladanie s odpadmi sa navrhujú nasledovné zásady a opatrenia:

- súčasný Program odpadového hospodárstva bude operatívne aktualizovaný,
- na území obce je možné prevádzať len zber odpadu, triedenie odpadu a čiastočne aj jeho využívanie (kompostovanie),
- na území obce nebude možné vykonávať iné využívanie odpadu ako je kompostovanie,
- na území obce nie je možné vykonávať úpravu a zneškodňovanie odpadov,
- pri alokácii zberných miest vychádzať zo smerného riešenia umiestnenia zberných miest v zmysle koncepcie územného plánu obce Zubrohlava,
- vybudovať kompostovisko podľa návrhu územného plánu.

1.8 Samospráva a rozpočet obce

Samospráva obce

Obec Zubrohlava sa v súlade so zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení stala samostatným subjektom s vlastnými kompetenciami a príjmami.

Orgány obce

Základnými výkonnými orgánmi obce Zubrohlava sú:

- obecné zastupiteľstvo,
- starosta obce.

Adresa obecného úradu: **Obec Zubrohlava, Plátennícka 464/2, 029 43 Zubrohlava**

Starosta obce - starosta obce je predstaviteľom a najvyšším orgánom obce Zubrohlava. Je štatutárnym zástupcom obce v majetkoprávných, pracovnoprávných vzťahoch obce a v administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom. Funkcia starostu je verejnou funkciou, do ktorej je zvolený na štvorročné funkčné obdobie a končí zložením sľubu novozvoleného starostu.

Obecné zastupiteľstvo - obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov volených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štvorročné funkčné obdobie, totožné s funkčným obdobím starostu. Počet poslancov na príslušné volebné obdobie sa určuje podľa počtu obyvateľov obce.

Obecné zastupiteľstvo pozostáva z 9 poslancov.

Komisie:

- Komisia stavebná a ochrana verejného poriadku
- Komisia pre rozvoj regionálnej kultúry, vzdelávania a športu, sociálnu a zdravotnú
- Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a financií

Rozpočet obce

Rozpočet obce je základným nástrojom financovania a regulovania činnosti samosprávy pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona a pri realizovaní svojich rozvojových plánov. Najväčší podiel na celkových príjmoch bežného rozpočtu obce predstavuje daň z príjmov a podielové dane.

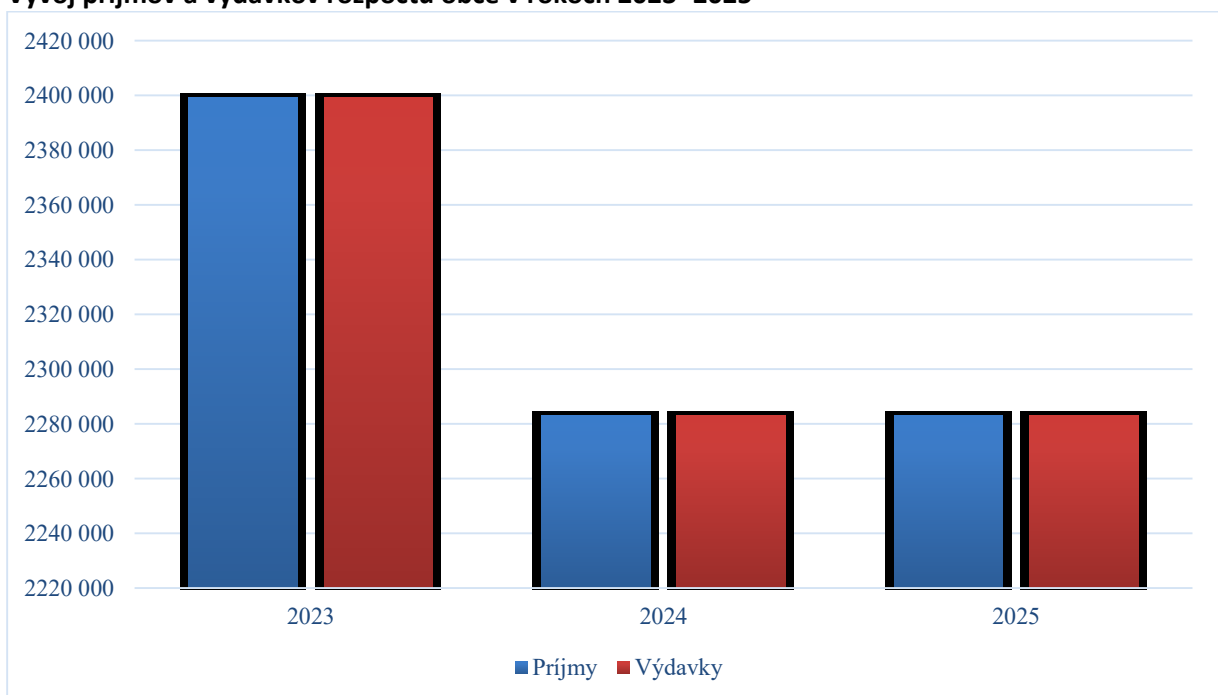

Programový rozpočet obce Zubrohlava na roky 2023-2025:

	2023	2024	2025
Bežné príjmy obce	2 115 845,00	2 163 337,00	2 163 337,00
Kapitálové príjmy obce	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy obce	0,00	0,00	0,00
Príjmy RO - ZŠsMŠ	125 000,00	119 800,00	119 800,00
Príjmy spolu	2 399 345,00	2 283 137,00	2 283 137,00
Bežné výdavky obce	913 682,00	918 682,00	918 682,00
Kapitálové výdavky obce	163 500,00	0,00	0,00
Finančné výdavky obce	0,00	13 655,00	13 655,00
Výdavky RO - ZŠsMŠ	1 322 163,00	1 350 800,00	1 350 800,00
Výdavky spolu	2 399 345,00	2 283 137,00	2 283 137,00

Zdroj: Obecný úrad Zubrohlava

Vývoj príjmov a výdavkov rozpočtu obce v rokoch 2023 -2025

Zdroj: Obecný úrad Zubrohlava

Tabuľka 17 - Hospodárenie obce Zubrohlava (rok 2023)

Indikátory	Obec Zubrohlava	Priemer obcí
Hlavné indikátory		
Celkový dlh	0,0 %	10,2 %
Dlhová služba	0,3 %	5,0 %
Bilancia bežného účtu	11,3 %	11,1 %
Závazky po lehote splatnosti v pomere k bežným príjmom	0,0 %	0,2 %
Závazky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti k bežným príjmom	0,0 %	0,1 %
Indikátory na obyvateľa		
Základná bilancia na obyvateľa	-7,0 €	37,0 €
Celkový dlh na obyvateľa	0,0 €	114,0 €
Čistý majetok na obyvateľa	2 174,0 €	2 870,0 €
Výsledok hospodárenia za bežné účetné obdobie na obyvateľa	84,0 €	78,0 €
Ostatné indikátory		
Základná bilancia	-0,6 %	3,1 %
Intenzita investovania	11,9 %	7,5 %
Čistý majetok	220,6 %	332,0 %
Okamžitá likvidita	411,7 %	338,0 %
Pohotovú likviditu	420,6 %	368,4 %
Úvery od ŠFRB v pomere k príjmom	0,0 %	20,0 %
Závazky a pohľadávky		
Závazky po lehote splatnosti	0,0 €	
Závazky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti	0,0 €	
Krátkodobé pohľadávky	18 309,0 €	
Dlhodobé záväzky	5 125,0 €	
Krátkodobé záväzky	206 101,0 €	

Zdroj: <http://www.hospodarenieobci.sk>

Celkové finančné zdravie – Výborné finančné zdravie (5,3 z max. 6).

2. STRATEGICKÁ ČASŤ PHSR ZUBROHLAVA 2022 – 2030

Základným východiskovým predpokladom pre úspešnú rozvojovú stratégiu je existencia spoločnej vízie o ďalšom smerovaní rozvoja obce. Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, opisom ideálneho stavu. Dôležité nie je dosiahnuť ho za desať rokov, ale mať o budúcnosti spoločnú predstavu. Vízia je teda určitá predstava o tom ako má obec v budúcnosti vyzerieť, tak aby vytváralo čo najlepšie životné podmienky pre svojich obyvateľov a jeho návštevníkov.

2.1 Rozvojová vízia obce Zubrohlava

„Obec Zubrohlava je dynamicky rozvíjajúcou sa obcou s mladým obyvateľstvom. Plne využíva blízkosť okresného mesta a poskytuje plnohodnotné príležitosti pre život na dedine. Ťaží zo svojej výhodnej polohy, dobrej dostupnosti a dostatku pozemkov vhodných pre bytovú výstavbu. Má rozvinutý podnikateľský sektor v oblasti výroby a služieb s dostatkom pracovných príležitostí. Obyvatelia majú vytvorené vhodné podmienky pre rozvoj športu a voľnočasových aktivít, zachovávanie kultúry a tradícií.“

Špecifické ciele rozvoja obce budú naplňované prostredníctvom **troch základných** rozvojových politík:

- Hospodárska rozvojová politika
- Sociálna rozvojová politika
- Environmentálna rozvojová politika.

2.2 Komplementárnosť PHSR s nadradenými stratégiami

1) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+

Prijatá stratégia PHSR obce Zubrohlava je plne v súlade so stratégiou PHSR ŽSK 2021+. Strategický cieľ rozvoja obce prispieva k plneniu hlavného cieľa stratégie rozvoja územia ŽSK ktorou je *Zlepšiť kvalitu života obyvateľov, rešpektovať limity životného prostredia a zhodnocovať svoj potenciál. Zvýšiť inovačnú výkonnosť ekonomiky a využívať inovatívne a udržateľné riešenia pre zabezpečenie sociálnej stability. Ekonomické ukazovatele a indikátory kvality života v regiónoch kraja priblížiť k priemeru EÚ.* Hlavný cieľ PHSR ŽSK 2021+ bude naplňovaný prostredníctvom súboru strategických a špecifických cieľov, ktoré sú sústredené do piatich prioritných oblastí:

Prioritná oblasť 1. Inovácie a vzdelávanie

Strategický cieľ: Rozvíjať prostredie pre ekonomiku založenú na inováciách a podpore celoživotného vzdelávania

- Špecifický cieľ 1.1 Vytvoriť podmienky pre udržateľný ekonomický rozvoj kraja a jeho regiónov
- Špecifický cieľ 1.2 Podporiť inovačné prístupy a výskumno-inovačné aktivity
- Špecifický cieľ 1.3 Vybudovať flexibilný a adaptabilný systém celoživotného vzdelávania
- Špecifický cieľ 1.4 Vytvoriť priestor pre rozvoj talentu, nadania a kreativity

Prioritná oblasť 2. Životné prostredie

Strategický cieľ: Zachovať prírodné hodnoty a biodiverzitu a podporiť adaptáciu na dopady zmeny klímy

- Špecifický cieľ 2.1 Zavádzať princípy obehového hospodárstva a zlepšiť nakladanie s odpadom
- Špecifický cieľ 2.2 Podporiť adaptáciu na dopady zmeny klímy
- Špecifický cieľ 2.3 Zlepšiť kvalitu ovzdušia a znížiť produkciu skleníkových plynov
- Špecifický cieľ 2.4 Zabezpečiť ochranu prírodných hodnôt
- Špecifický cieľ 2.5 Rozvíjať environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu

Prioritná oblasť 3. Infraštruktúra

Strategický cieľ: Infraštruktúra podporujúca udržateľnú mobilitu a technická vybavenosť zlepšujúca kvalitu života

- Špecifický cieľ 3.1 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a zlepšiť podmienky pre prevádzku intermodálnych dopravných systémov prepravy nákladov
- Špecifický cieľ 3.2 Zvýšiť atraktivitu nízko emisnej cestnej dopravy a nemotorovej dopravy
- Špecifický cieľ 3.3 Zlepšiť dopravnú dostupnosť územia
- Špecifický cieľ 3.4 Zlepšiť dostupnosť k energetickej infraštruktúre
- Špecifický cieľ 3.5 Zlepšiť digitálnu dostupnosť územia

Prioritná oblasť 4. Sociálna stabilita

Strategický cieľ: Dosiahnuť udržateľnú kvalitu života podporenú dostupnosťou služieb.

- Špecifický cieľ 4.1 Udržať a vytvárať dobré pracovné príležitosti
- Špecifický cieľ 4.2 Zabezpečiť moderné, dostupné, kvalitné a efektívne služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby
- Špecifický cieľ 4.3 Posilniť rozvoj služieb pre komunitu

Prioritná oblasť 5. Identita a sebestačnosť

Strategický cieľ: Atraktívne, konkurencieschopné, odolné a udržateľné regióny.

- Špecifický cieľ 5.1 Rozvíjať miestnu ekonomiku založenú na udržateľnosti ekosystémových služieb
- Špecifický cieľ 5.2 Posilňovať identitu územia, zachovávať a zhodnocovať kultúrne dedičstvo,

- podporovať kreativitu a rozvíjať živú kultúru
- Špecifický cieľ 5.3 Rozvíjať aktívne komunity a posilňovať územnú spoluprácu

2) Slovensko 2030 / Agenda 2030

Rozvojovou víziou stratégie Slovensko do roku 2030 vychádzajúcou z Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú prijali všetky štáty OSN je „Slovensko ako krajina s vysokou životnou úrovňou, kvalitnými verejnými službami a zdravým životným prostredím pre všetkých obyvateľov. Rozvoj Slovenska sa opiera o vitálne regióny so vzdelaným a produktívnym ľudským kapitálom, fungujúcou ekonomikou a kvalitnou infraštruktúrou. Ekonomický rozvoj sa opiera o inovácie a odvetvia s vysokou pridanou hodnotou. To vedie k rastu životnej úrovne obyvateľov a vyváženému pomeru práce a rodinného (spoločenského) života.“

Slovensko 2030 stojí na šiestich národných prioritách implementácie Agendy 2030 (*Vzdelanie pre dôstojný život; Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí; Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia; Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy; Právny štát, demokracia a bezpečnosť; Dobré zdravie*), ktoré sú integrované do troch rozvojových programov:

- A) Ochrana a rozvoj zdrojov**, ktorého cieľom je rast a kvalitatívny rozvoj populácie, so špeciálnym dôrazom na vzdelanie, zdravie, kultúru, rozvoj občianskej spoločnosti a právneho štátu a ochrana a udržateľný manažment a rozvoj prírodných zdrojov. Rozvojový program má nasledovné parciálne ciele:
- Zastaviť pokles populácie a podporiť rast podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva
 - Zlepšiť dostupnosť a kvalitu výchovy a vzdelania populácie a harmonizovať ich s očakávaným dopytom trhu práce
 - Zlepšiť zdravotný stav a dĺžku aktívneho života populácie
 - Zabezpečiť plné uplatnenie princípov právneho štátu a zvyšovať bezpečnosť štátu a spoločnosti
 - Zabezpečiť efektívny a udržateľný manažment prírodných zdrojov
 - Zabezpečiť efektívny a udržateľný manažment kultúrnych zdrojov
- B) Udržateľné využívanie zdrojov**, ktorého cieľom je premena hospodárstva SR na udržateľné, ktorého konkurenčná schopnosť sa zakladá na inovatívnom a efektívnom zhodnocovaní zdrojov a ktoré generuje dobré mzdy a prosperitu. Rozvojový program má nasledovné parciálne ciele:
- Podporiť rozvoj silných inovačne založených regionálnych ekonomík
 - Dobudovať infraštruktúru inovačne založenej zelenej ekonomiky
 - Zlepšiť udržateľnosť a odolnosť národnej a regionálnych ekonomík
- C) Rozvoj komunit**, ktorého cieľom je rozvoj komunit a zvýšenie kvality života pre všetky sociálne skupiny prostredníctvom priblíženia správy vecí verejných občanom a sociálnej inklúzie a dostupných, kvalitných a efektívnych služieb. Rozvojový program má nasledovné parciálne ciele:

- Zlepšiť dostupnosť, transparentnosť a efektívnosť verejnej správy
- Posilniť ekonomickú udržateľnosť komunít obcí, miest a regiónov
- Zabezpečiť dostupnosť a udržateľnosť kvalitnej, modernej a efektívnej infraštruktúry, služieb a bývania pre zdravý a plnohodnotný život komunít

Centrálnym pilierom Slovensko 2030, v súlade s globálnou Agendou 2030, ako aj s Európskou zelenou dohodou je **udržateľnosť**: dôraz na ochranu životného prostredia na Slovensku, strategické plánovanie a udržateľný rozvoj, zosúladenie priorít s rozvojovým potenciálom regiónov a rozvoj priemyslu založeného na zelenej transformácii a vysokej pridanej hodnote, automatizácii, trhovách službách, digitálnej ekonomike, inováciách a výskume a vývoji.

Priority prijatej stratégie regionálneho rozvoja SR sú:

- udržateľná konkurencieschopná, environmentálne a inovačne orientovaná ekonomika regiónov,
- zvýšenie kvality života a využitie prírodného a ľudského kapitálu,
- harmonizácia regionálneho a územného rozvoja.

Integrované rozvojové programy prepájajú Agendu 2030 a regionálny rozvoj a sú kľúčovým nástrojom naplnenia Agendy 2030 naprieč národnou, regionálnou a lokálnou úrovňou v nasledujúcej štruktúre:

- a) Ochrana a udržateľný rozvoj prírodných a ľudských zdrojov, ako aj kultúrneho potenciálu, tak aby boli zachované pre ďalšie generácie a mohli byť využívané na ďalší rozvoj spoločnosti.
- b) Premena hospodárstva SR do roku 2030 na konkurencieschopnú, inovačne orientovanú nízkouhlíkovú obehovú ekonomiku, ktorá bude efektívne zhodnocovať vzdelanie, ľudský potenciál a zdroje a bude environmentálne aj sociálne udržateľná a odolná proti vonkajším aj vnútorným nepriaznivým vplyvom.
- c) Zefektívnenie a priblíženie správy verejných záležitostí občanom prostredníctvom vybudovania viacúrovňového integrovaného manažmentu rozvoja na národnej, regionálnej a miestnej úrovni²⁸. Zároveň je cieľom efektívne využívať územný potenciál regiónov.
- d) Zvýšenie kvality života pre všetky sociálne skupiny v jednotlivých strategicko-plánovacích regiónoch a zabezpečenie dostupnosti a kvality verejných služieb, práce a rovných príležitostí pre využitie potenciálu každého jednotlivca bez ohľadu na jeho sociálnoekonomické zázemie či znevýhodnenie.

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ PHSR 2022 – 2030

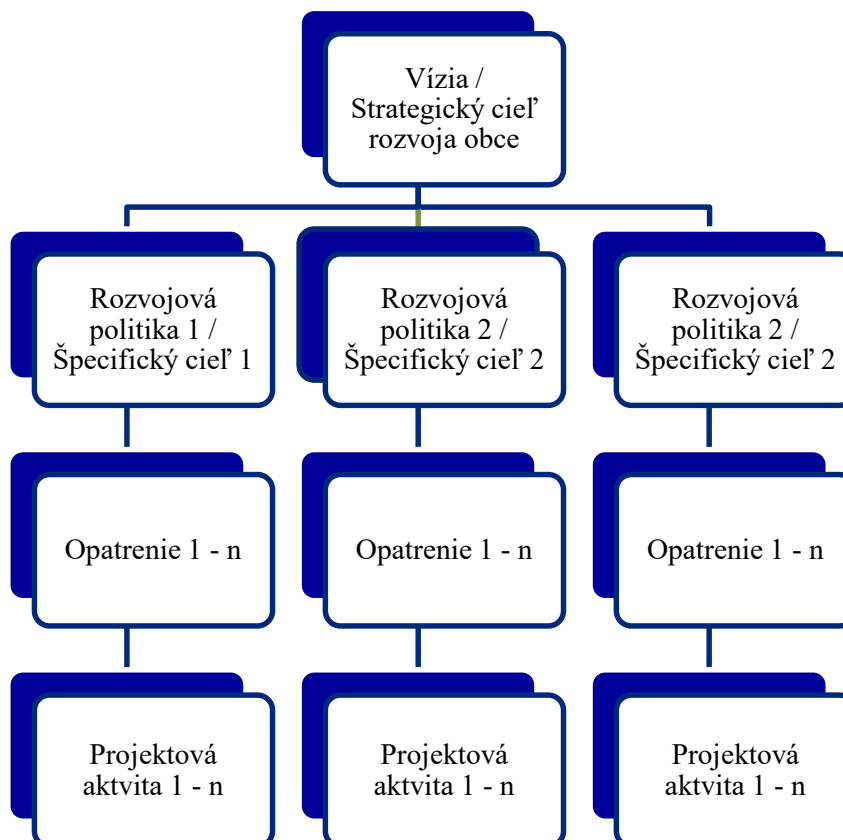
Programová (plánovacia) časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategického a špecifických cieľov, prostredníctvom opatrení hospodárskej, sociálnej a environmentálnej rozvojovej politiky. Opatrenia sú podrobnejšie členené na konkrétne projektové aktivity.

Programová časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projektové aktivity spadajúce pod prijaté rozvojové politiky.
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Programová časť je vyústením strategického plánovania. Zvolená rozvojová stratégia obce Zubrohlava bude realizovaná prostredníctvom troch rozvojových politík, členených na opatrenia a konkrétne projektové aktivity.

Programová štruktúra:

3.1 Rozvojová stratégia obce Zubrohlava v štruktúrovanej podobe

Vízia	„Obec Zubrohlava je dynamicky rozvíjajúcou sa obcou s mladým obyvateľstvom. Plne využíva blízkosť okresného mesta a poskytuje plnohodnotné príležitosti pre život na dedine. Ťaží zo svojej výhodnej polohy, dobrej dostupnosti a dostatku pozemkov vhodných pre bytovú výstavbu. Má rozvinutý podnikateľský sektor v oblasti výroby a služieb s dostatkom pracovných príležitostí. Obyvatelia majú vytvorené vhodné podmienky pre rozvoj športu a voľnočasových aktivít, zachovávanie kultúry a tradícií. “		
Strategický cieľ rozvoja obce	Zvýšiť konkurencieschopnosť obce v oblasti kvality života, rozvoja podnikania a ochrany životného prostredia.		
Uplatňované rozvojové politiky	1. Hospodárska rozvojová politika	2. Sociálna rozvojová politika	3. Environmentálna rozvojová politika
Špecifické ciele rozvoja obce	Moderná a bezpečná infraštruktúra, energetická bezpečnosť a inovácie, cestovný ruch a rozvoj podnikania	Rozvinutá komunitná sociálna starostlivosť, zdravotná starostlivosť, pracovné príležitosti, školská a športová infraštruktúra, služby pre rodiny, voľný čas	Ochrana klímy, rozvoj odpadového hospodárstva, znižovanie energetickej náročnosti, ochrana prírody a biodiverzity, zvyšovanie environmentálneho povedomia a predchádzanie vzniku katastrof
Opatrenia prijatých politík na naplnenie stanovených špecifických cieľov	1.1) Dobudovanie, modernizácia a rozširovanie dopravného systému obce, opatrenia na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov 1.2) Vytváranie podmienok pre rozvoj podnikateľského prostredia založeného na využívaní endogénnych zdrojov územia s ohľadom na tvorbu pracovných miest, podpora tradičných odvetví a cestovného ruchu.	2.1) Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálo-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu a zavádzania inovácií do vzdelávacích programov. 2.2) Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú starostlivosť s dôrazom na potreby komunity. 2.3) Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce	3.1) Realizácia projektov protipovodňovej ochrany obce, rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania vodou a nakladania s odpadovou vodou. 3.2) Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva, odstraňovanie environmentálnych záťaží a nelegálnych skládok 3.3) Tvorba a úprava verejných priestranstiev a parkov, zachovávanie prírodných ekosystémov, ochrana biodiverzity, rozvoj zelenej a modrej infraštruktúry

	<p>1.3) Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy</p> <p>1.4) Zvyšovanie energetickej bezpečnosti a nezávislosti obce, zavádzanie inovácií a inteligentných riešení na všetkých úrovniach.</p> <p>1.5) Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce</p> <p>1.6) Obnova a modernizácia kultúrnych a historických pamiatok, pietnych miest</p>	<p>s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov</p> <p>2.4) Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci</p> <p>2.5) Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež</p>	<p>3.4) Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií z dopravy, znižovanie energetickej náročnosti a využívanie obnoviteľných zdrojov energie</p> <p>3.5) Zvyšovanie environmentálneho povedomia</p>
--	--	---	---

3.2 Prehľad opatrení a projektových aktivít podľa oblastí

Politika	Opatrenie	Projektová aktivita
Hospodárska rozvojová politika	1.1 Dobudovanie, modernizácia a rozširovanie dopravného systému obce, opatrenia na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov	1.1.1 Rozširovanie a skvalitňovanie siete bezpečnostných chodníkov pre chodcov
		1.1.2 Oprava, údržba a rozširovanie miestnych komunikácií
		1.1.3 Výstavba nových a obnova existujúcich mostov a lávok
		1.1.4 Budovanie parkovísk v obci najmä v blízkosti objektov poskytujúcich verejné služby
		1.1.5 Modernizácia a rozširovanie siete verejného osvetlenia, využívanie inteligentných nástrojov správy verejného osvetlenia
		1.1.6 Skvalitnenie systému dopravného značenia s dôrazom na zvyšovanie bezpečnosti účastníkov cestnej premávky vrátane budovania inteligentných prechodov pre chodcov
		1.1.7 Komplexná rekonštrukcia cesty III. triedy prechádzajúca obcou
		1.1.8 Modernizácia a rozširovanie siete obecného rozhlasu, využívanie moderných komunikačných prostriedkov pri informovaní občanov
	1.2 Vytváranie podmienok pre rozvoj podnikateľského prostredia založeného na využívaní endogénnych zdrojov územia s ohľadom na tvorbu pracovných miest, podpora tradičných odvetví a cestovného ruchu.	1.2.1 Realizácia projektov jednoduchých / komplexných pozemkových úprav
	1.2.2 Sprístupňovanie nevyužívaných budov / lokalít / zón pre rozvoj MSP	
	1.2.3 Propagácia podnikateľov v rámci aktivít propagujúcich obec doma i v zahraničí, tvorba propagačných materiálov propagujúcich obec ako vidiecku turistickú destináciu	
	1.2.4 Budovanie siete cyklotrás vrátane súvisiacej infraštruktúry	
	1.2.5 Vytváranie ponuky tematických turistických trás	
	1.2.6 Budovanie náučných a poznávacích chodníkov	
	1.2.7 Rozvoj spolupráce s miestnymi podnikmi v oblasti služieb cestovného ruchu	
1.3 Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy	1.3.1 Budovanie kamerového a monitorovacieho systému obce	
	1.3.2 Digitalizácia agendy obecného úradu, modernizácia komunikačných kanálov a informačných systémov.	
	1.3.3 Budovanie siete verejne prístupných internetových bodov	

	1.3.4	Tvorba rozvojových koncepcií a stratégií ako nástroja riadenia rozvoja obce vrátane územno-plánovacej dokumentácie
	1.3.5	Podpora rozvoja elektronických služieb vrátane bankových služieb pre občanov.
1.4 Zvyšovanie energetickej bezpečnosti a nezávislosti obce, zavádzanie inovácií a inteligentných riešení na všetkých úrovniach.	1.4.1	Realizácia opatrení na zvyšovanie podielu energie z obnoviteľných zdrojov a znižovanie energetickej závislosti
	1.4.2	Zavádzanie nástrojov energetickeho manažmentu vrátane inštalácie inteligentných monitorovacích systémov spotreby energií v zariadeniach v správe obce a jej organizácií
	1.4.3	Podpora aktivít projektov spolupráce verejného a súkromného v oblasti zavádzania inovácií do výroby a služieb
	1.4.4	Budovanie siete elektronabíjačiek pre automobily a bicykle, kolobežky
1.5 Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce	1.5.1	Organizovanie spoločných kultúrnych a športových aktivít, výmenných pobytov a spoločných podujatí v rámci regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce
	1.5.2	Prezentácia obce, spolkov a združení, podnikateľských subjektov pôsobiacich v obci na kultúrnych podujatiach v partnerských obciach a regiónoch
	1.5.3	Zintenzívnenie spolupráce na úrovni partnerských obcí a ďalší rozvoj partnerskej spolupráce
	1.5.4	Realizácia partnerských projektov národnej a medzinárodnej spolupráce
1.6 Obnova a modernizácia kultúrnych a historických pamiatok, pietnych miest	1.6.1	Obnova kultúrnych a historických cenných pamiatok na území obce
	1.6.2	Zlepšenie propagácie a zvyšovanie informovanosti o pamiatkach nachádzajúcich sa na území obce
	1.6.3	Modernizácia Domu smútku vrátane vnútorného vybavenia a modernizácia vonkajšieho vybavenia cintorína

Politika	Opatrenie	Projektová aktivita
Sociálna rozvojová politika	2.1 Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálo-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu a zavádzania inovácií do vzdelávacích programov.	2.1.1 Modernizácia a rozšírenie objektov a areálov materských a základných škôl vrátane vnútorného vybavenia
		2.1.2 Modernizácia telocvične vrátane jej vnútorného vybavenia
		2.1.3 Vytváranie zelených oáz pri školských areáloch, modernizácia školských areálov s dôrazom na bezpečnosť detí a opatrenia v oblasti ochrany klímy
		2.1.4 Podpora projektov zameraných na modernizáciu a dopĺňovanie učebných pomôcok a nástrojov pre oblasť prírodných, technických vied, vytváranie špecializovaných učební
		2.1.5 Podpora aktivít a programov celoživotného vzdelávania
	2.2 Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú starostlivosť s dôrazom na potreby komunity.	2.2.1 Rozširovať ponuku komunitných sociálnych služieb pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva
		2.2.2 Budovanie sociálnych bytov pre začínajúce rodiny, neúplné rodiny, rodiny zo sociálne znevýhodneného prostredia, mladých ľudí
		2.2.3 Vytváranie podmienok pre vzájomnú integráciu seniorov a detí
		2.2.4 Podporovať vytváranie nových služieb zameraných na predchádzanie/zamedzenie vzniku sociálneho vylúčenia s osobitným zreteľom na mládež
		2.2.5 Rozširovanie zdravotných služieb v obci
	2.3 Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov	2.3.1 Zriaďovanie chránených dielní a chránených pracovísk zamestnávajúcich znevýhodnené osoby
		2.3.2 Využívanie aktívnych opatrení trhu práce pre zamestnávanie ÚoZ s osobitným zreteľom na zamestnávanie znevýhodnených ÚoZ
		2.3.3 Podpora realizácie projektov zameraných na zosúladenie rodinného a pracovného života
		2.3.4 Vytváranie sociálnych podnikov so zamestnávaním znevýhodnených osôb
	2.4 Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci	2.4.1 Budovanie verejnej infraštruktúry v lokalitách pre IBV vrátane verejného osvetlenia, rozhlasu, optickej siete a pod.
		2.4.2 Podpora realizácie projektu Komplexných pozemkových úprav.
		2.4.3 Podpora nájomného bývania, rozširovanie bytového fondu a budovanie sociálnych nájomných bytov.

	<p>2.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež</p>	<p>2.5.1 Budovanie vonkajších ihrísk a zón pre aktívne trávenie voľného času (workout, vonkajšie fitness, pumtrack, lezecká stena, adrenalínové športy a pod.)</p> <p>2.5.2 Realizácia vlastného grantového programu na podporu aktivít mladých</p> <p>2.5.3 Zlepšovanie materiálno-technického vybavenia pre organizáciu kultúrnych podujatí v obci</p> <p>2.5.4 Budovanie detských a športových ihrísk</p> <p>2.5.5 Modernizácia vnútorného vybavenia Kultúrneho domu</p> <p>2.5.6 Vybudovanie stáleho pódia / amfiteátra pre organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí</p> <p>2.5.7 Dobudovanie, modernizácia a rozširovanie areálu futbalového ihriska</p> <p>2.5.8 Budovanie tratí (chodníkov) pre bežecké aktivity (vrátane bežeckého lyžovania) v rámci katastra obce vrátane ich značenia a ostatného príslušenstva</p> <p>2.5.9 Rozširovanie siete existujúcich a budovanie nových náučných chodníkov a cyklotrás</p> <p>2.5.10 Zlepšenie a obstaranie materiálno-technického vybavenia Dobrovoľnému hasičskému zboru</p> <p>2.5.11 Podpora kultúrnych a športových aktivít na území obce, organizovanie miestnych, regionálnych a medzinárodných podujatí</p> <p>2.5.12 Vytvorenie nových priestorov pre činnosť obecnej knižnice</p> <p>2.5.13 Aktualizácia obecnej monografie</p>
--	--	---

Politika	Opatrenie	Projektová aktivita
Environmentálna rozvojová politika	3.1 Realizácia projektov protipovodňovej ochrany obce, rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania vodou a nakladania s odpadovou vodou.	3.1.1 Realizácia protipovodňových opatrení na potokoch v extraviláne obce
		3.1.2 Rozširovanie siete splaškovej kanalizácie
		3.1.3 Rozširovanie a modernizácia vodovodnej siete
	3.2 Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva, odstraňovanie environmentálnych záťaží a nelegálnych skládok	3.2.1 Budovanie zberných miest na separovaný odpad
		3.2.2 Zefektívňovanie zberu a separácie odpadu prostredníctvom dobudovania zberného dvora a obstarania modernej komunálnej techniky vrátane zberných nádob pre občanov a organizácie
		3.2.3 Doplnenie a modernizácia komunálnej techniky obecnej prevádzky
		3.2.4 Odstraňovanie nelegálnych skládok na celom území katastra obce
	3.3 Tvorba a úprava verejných priestranstiev a parkov, zachovávanie prírodných ekosystémov, ochrana biodiverzity, rozvoj zelenej a modrej infraštruktúry	3.3.1 Revitalizácia a údržba verejnej zelene v centre obce a jej okolí
		3.3.2 Úprava prírodných lokalít s využitím pre trávenie voľného času obyvateľov a návštevníkov obce
		3.3.3 Realizácia opatrení na ochranu a zlepšenie stavu biotopov, prírodných ekosystémov a biodiverzity
		3.3.4 Realizácia opatrení na zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy prostredníctvom budovania zelených striech a stien, kvetinových záhonov, racionálne využívanie dažďovej vody pri starostlivosti o verejnú zeleň a pod.
	3.4 Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií z dopravy, znižovanie energetickej náročnosti a využívanie obnoviteľných zdrojov energie	3.4.1 Realizácia projektov znižovania energetickej náročnosti verejných objektov vrátane zmien palivovej základne s využitím obnoviteľných zdrojov energie
		3.4.2 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie vo verejných budovách a objektoch slúžiacich na podnikateľské účely
		3.4.3 Realizácia projektov na podporu elektromobility vrátane budovania nabíjacích bodov pre elektromobily, elektrobicykle, elektrokolobežky
		3.4.4 Zavádzanie inteligentných riešení pre účely optimalizácie a znižovania spotreby energií vo verejných budovách, bytových domoch a ostatných objektoch v správe obce a jej organizácií

	3.5 Zvyšovanie environmentálneho povedomia	<p>3.5.1 Realizácia informačných aktivít a kampaní v oblasti separovaného zberu</p> <p>3.5.2 Zvyšovanie povedomia obyvateľov o možnostiach znižovania energetickej náročnosti domov a bytov, využívania energie z obnoviteľných zdrojov</p> <p>3.5.3 Realizácia informačných aktivít v oblasti rozvoja elektromobility</p> <p>3.5.4 Podpora informačných a vzdelávacích programov v oblasti ochrany prírody a krajiny, zlepšovania stavu biodiverzity a znižovania negatívnych dopadov ľudskej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia.</p>
--	---	--

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHSR Zubrohlava 2022 – 2030 je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia PHSR, systém jeho monitorovania a hodnotenia, plnenia na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram jeho realizácie formou akčných plánov.

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Podstatná časť zodpovednosti za prípravu, implementáciu, monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu PHSR prislúcha obecnému úradu, jeho pracovníkom, poslancom a členom komisií obecného zastupiteľstva.

Garant PHSR – zodpovedný za koordináciu implementácie PHSR a akčného plánu, hodnotenie a aktualizáciu rozvojových politík (hospodárskej, sociálnej, environmentálnej). Podporuje vznik projektových tímov na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít. Spoločne s koordinátorom PHSR pripravuje a zavádza procesy nevyhnutné na realizáciu, monitorovanie a vyhodnocovanie PHSR a akčného plánu.

Zodpovedný: starosta obce

Odborný garant rozvojových politík/prioritných oblastí (hospodárskej, sociálnej a environmentálnej) – zodpovedný za monitorovanie a hodnotenie naplňovania cieľov rozvojových politík a ich aktualizáciu. Úzko spolupracuje s koordinátorom PHSR pri aktualizácii akčného plánu, zabezpečuje kontrolu súladu aktivít akčného plánu a zvolených prioritných a strategického cieľa.

Zodpovedný: Obecné zastupiteľstvo

Koordinátor PHSR – na pokyn garanta PHSR vedie a kontroluje proces realizácie, monitorovania a hodnotenia PHSR a akčného plánu. Dbá na dodržiavanie termínov plnenia PHSR, pripravuje štruktúru a obsah monitorovacích a hodnotiacich správ. Pripravuje stretnutia odborných pracovných skupín, koordinuje aktualizáciu akčného plánu. Zabezpečuje aktivity komunikačného plánu realizácie PHSR.

Zodpovedný: OcÚ Zubrohlava

4.2 Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR

Monitorovanie, hodnotenie a následná aktualizácia PHSR je dôležitou súčasťou jeho realizácie. Umožňuje identifikovať a vyhodnotiť stupeň naplňovania zvolených cieľov prostredníctvom realizácie opatrení a aktivít, resp. projektov. Na základe pravidelne vyhodnocovaných indikátorov „úspešnosti“ naplňovania stratégie riadiaci tím v prípade potreby uskutočňuje jej aktualizáciu. Na základe výsledkov monitorovania a hodnotenia sa však každoročne uskutočňuje aktualizácia akčného plánu PHSR vo väzbe na programový rozpočet obce.

1. Monitorovanie plnenia akčného plánu

- **Popis:** samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky úradu, poslancov a verejnosti. Monitorovanie predstavuje pravidelné sledovanie ukazovateľov akčného plánu. Výsledkom je monitorovacia správa akčného plánu.
- **Termín vykonania:** k 30.6. príslušného roka

- **Zodpovednosť:** koordinátor PHSR
- **Zdroje informácií a údajov:** OcÚ
- **Výstup:** monitorovacia správa PHSR

2. Hodnotenie plnenia strategického plánu PHSR

- **Popis:** samospráva vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dosahy realizovaných opatrení k 31.12. predchádzajúceho roka. Hodnotenie strategického plánu je činnosť, ktorá na základe monitorovania pomenováva vplyvy jednotlivých častí strategického plánu pre rozvoj územia a jeho ľudí.
- **Termín vykonania:** k 31.3. príslušného roka za predchádzajúci rok (t.j. k 31.12.)
- **Zodpovednosť:** koordinátor PHSR
- **Zdroje informácií a údajov:** monitorovacia správa akčného plánu
- **Výstup:** Hodnotiaca správa plnenia strategického plánu PHSR s návrhmi na aktualizáciu stratégie (v prípade potreby)
- **Postup:** na základe výsledkov monitoringu akčného plánu sa každoročne k 31.3. vypracuje hodnotiaca správa za predchádzajúci rok. Následne je táto správa prerokovaná na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Prerokovaná a schválená hodnotiaca správa sa každoročne k 31.5. zasiela VÚC Žilina.

3. Aktualizácia PHSR

- **Popis:** samospráva na základe podkladov z monitorovacích a hodnotiacich správ uskutoční aktualizáciu PHSR v intervale 3 – 4 roky. Aktualizácia sa uskutoční na základe zozbieraných podnetov a požiadaviek obecného úradu, odborných pracovných skupín, poslancov, občanov a ostatných sociálnoekonomických partnerov. Verejnosť bude informovaná prostredníctvom web stránky.
- **Zodpovednosť:** Koordinátor PHSR.

Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2022 - 2030		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2027	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHSR a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	-	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť v hodnotiacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Tematické hodnotenie časti PHSR	-	pri značnom odklone od stanovených cieľov
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	-	pri návrhu na revíziu PHSR

Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	-	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu a pod.
Hodnotenie plnenia strategického plánu PHSR	k 31.3.2026	Pravidelné ročné hodnotenie. Každoročne k 31.3. za predchádzajúci kalendárny rok (k 31.12.). Hodnotiaca správa je zasielaná do 31.5. na VÚC Žilina
Monitorovanie akčného plánu	k 30.6.2026	Pravidelné plánované monitorovanie

4.3 Komunikačná stratégia PHSR

Komunikačná stratégia sa zameriava na internú, ako aj externú komunikáciu. Zvolená komunikačná stratégia sa zameriava na získavanie zainteresovaných skupín pre realizáciu PHSR. Cieľové skupiny komunikačnej stratégie:

- Obyvatelia obce,
- Poslanci,
- Zamestnanci OcÚ, organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce,
- Sociálnoekonomickí partneri,
- Odborné pracovné skupiny/komisie,
- Zástupcovia súkromného a neziskového sektora.

Základným princípom komunikačnej stratégie je pravidelné a komplexné poskytovanie informácií cieľovým skupinám o príprave, realizácii, hodnotení ako aj aktualizácii PHSR. Medzi základné komunikačné nástroje obce patrí:

- Webová stránka (www.zubrohlava.eu),
- Úradná tabuľa,
- Miestny rozhlas,
- Sociálne siete,
- Rokovanie obecného zastupiteľstva.

5. FINANČNÁ ČASŤ

Financovanie opatrení, resp. aktivít a projektov obsiahnutých v strategickom dokumente bude viaczdrojové. Prioritou obce je získavať na ich realizáciu hlavne externé zdroje: fondy politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027, Plán obnovy a ostatné dotačné a grantové programy. Základné financovanie sa opiera o rozpočet obce, ktorý však nie je schopný financovať investične náročné projekty.

5.1 Hlavné externé zdroje financovania projektových aktivít

Plán obnovy

Plán obnovy je spoločnou reakciou krajín EÚ na silný pokles ekonomiky v dôsledku pandémie COVID - 19. Jeho hlavným cieľom je podporiť reformy a investície, ktoré Slovensku umožnia začať opäť dobiehať životnú úroveň priemeru EÚ. Plán obnovy je postavený na nasledujúcich piatich oblastiach:

1. **Zelená ekonomika** (obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra; obnova budov; udržateľná doprava; dekarbonizácia priemyslu; adaptácia na zmenu klímy)
2. **Vzdelávanie** (dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch; vzdelávanie pre 21. storočie; zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl)
3. **Veda, výskum, inovácia** (efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja, inovácie a digitálnej ekonomiky; lákanie a udržanie talentov)
4. **Zdravie** (moderná a dostupná zdravotnícka starostlivosť; humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie; dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť)
5. **Efektívna verejná správa a digitalizácia** (zlepšenie podnikateľského prostredia; reforma justície; boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva; zdravé verejné financie; digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
ZELENÁ EKONOMIKA	Komponent: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra <i>Podporované investície:</i> <ul style="list-style-type: none">• Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE• Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE• Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE	232 mil. eur
	Komponent: Obnova budov <i>Podporované investície:</i> <ul style="list-style-type: none">• Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov• Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov	741 mil. eur

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
	Komponent: Udržateľná doprava Podporované investície: <ul style="list-style-type: none">Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravyPodpora ekologickej osobnej dopravyRozvoj intermodálnej nákladnej dopravyPodpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony	801 mil. eur
	Komponent: Dekarbonizácia priemyslu Podporované investície: <ul style="list-style-type: none">Dekarbonizácia priemysluZabezpečenie fungovania procesov Slovenskej inšpekcie životného prostredia naviazaných na dekarbonizáciu	368 mil. eur
	Komponent: Adaptácia na zmenu klímy Podporované investície: <ul style="list-style-type: none">Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity	159 mil. eur
VZDELÁVANIE	Komponent: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch Podporované investície: <ul style="list-style-type: none">Debarierizácia školských budov na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému	210 mil. eur
	Komponent: Vzdelávanie pre 21. storočie Podporované investície: <ul style="list-style-type: none">Investície do digitalizácie v školáchDobudovanie školskej infraštruktúry	469 mil. eur
	Komponent: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl Podporované investície: <ul style="list-style-type: none">Investičná podpora pri strategickom rozvoji vysokých škôl	213 mil. eur
VEDA, VÝSKUM, INOVÁCIE	Komponent: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja, inovácií a digitálnej ekonomiky Podporované investície: <ul style="list-style-type: none">Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Európa a Európsky inovačný a technologický inštitút	633 mil. eur

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
	<ul style="list-style-type: none">Podpora spolupráce firiem, akademického sektora a organizácií výskumu a vývojaExcelentná vedaVýskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomikyVýskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomikyFinančné nástroje na podporu inováciíIT podpora jednotného grantového systému výskumu a vývoja	
	<p>Komponent: Lákanie a udržanie talentov Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none">Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov, vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov a zahraničných vysokoškolských študentov študujúcich na SlovenskuPosilnenie vzťahov s diaspórou, podpora Slovak Global Network a ďalších iniciatívŠtipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentovPodpora internacionalizácie v akademickom prostredí	106 mil. eur
ZDRAVIE	<p>Komponent: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none">Projektová príprava a projektové riadenie investíciíNová sieť nemocníc – výstavba, rekonštrukcie a vybavenieDigitalizácia v zdravotníctveVýstavba a obnova staníc záchranej zdravotnej službyObnova vozového parku záchranej zdravotnej službyPodpora otvárania nových ambulancií primárnej starostlivosti v nedostatkových oblastiach	1 163 mil. eur
	<p>Komponent: Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none">Vytvorenie detenčných zariadeníVybudovanie psycho-sociálnych centierDoplnenie siete psychiatrických stacionárovVybudovanie špecializovaných centier pre poruchy autistického spektraVykonanie prvej epidemiologickej štúdie v oblasti duševných porúchZriadenie fondu psychodiagnostických metódHumanizácia oddelení v ústavnej starostlivosti	105 mil. eur

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
	<ul style="list-style-type: none">• Obnova materiálno-technického vybavenia pre vykonávanie štandardných postupov• Vzdelávanie odborníkov v rezorte a mimo rezortu zdravotníctva• Národná linka podpory duševného zdravia	
	<p>Komponent: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none">• Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti• Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti• Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti	265 mil. eur
EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA A DIGITALIZÁCIA	<p>Komponent: Zlepšenie podnikateľského prostredia</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none">• Investície spojené s opatreniami na zníženia regulačného zaťaženia podnikania• Digitalizácia procesov insolvenčného konania• Profesionizácia vo verejnom obstarávaní	11 mil. eur
	<p>Komponent: Reforma justície</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none">• Investície do budov a reorganizácie súdov (reforma súdnej mapy)• Podporné nástroje reformy súdnej mapy - digitalizácia nástrojov, modernizácia IT vybavenia a analytické kapacity	255 mil. eur
	<p>Komponent: Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí• Modernizácia a budovanie odborných kapacít Policajného zboru• Modernizácia hasičského a záchranného systému• Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy	229 mil. eur
	<p>Komponent: Zdravé verejné financie</p>	0 mil. eur

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
	Podporované investície: <ul style="list-style-type: none">• Lepšie služby pre občanov a podnikateľov• Digitálna transformácia poskytovania služieb verejnej správy• Zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov vedúcich k budovaniu digitálnej ekonomiky• Podpora projektov zameraných na vývoj a aplikáciu top digitálnych technológií• Granty so zjednodušenou administratívou – Hackathony• Posilnenie preventívnych opatrení, zvýšenie rýchlosti detekcie a riešenia incidentov IT vo verejnej správe• Rekonštrukcia a dobudovanie zabezpečených priestorov kritickej infraštruktúry IT vo verejnej správe• Zlepšovanie digitálnych zručností seniorov a distribúcia senior tabletov	
	Komponent: Digitálne Slovensko (Štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)	615 mil. eur

Operačný program Slovensko 2021 – 2027

Celková alokácia Programu Slovensko na programové obdobie 2021 - 2027 činí **12,59 mld.** eur, ktorá je v programe rozdelená v rámci piatich cieľov politik a ich jednotlivých priorít. Najväčšia alokácia presahujúca 2 mld. eur je pridelená na prioritu Doprava (2,18 mld. eur) a prioritu Životné prostredie (2,12 mld. eur).

- v rámci cieľa 1 „**Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa**“ - **vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT**, prostredníctvom investícií na rozvoj vedy, výskumu, budovanie inteligentných miest a regiónov, digitálne riešenia pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy, rozvoj malého a stredného podnikania, rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie a zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti:
 - *1P1: Veda, výskum a inovácie:* 1 778 050 000 €
 - *1P2: Digitálna pripojiteľnosť:* 112 100 000 €
- v rámci cieľa 2 „**Zeleňšia, nízkouhlíková Európa**“ - **prechod z ekologickejšieho, nízkouhlíkového hospodárstva na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka a odolnú Európu vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility**, prostredníctvom investícií na zlepšenie energetickej efektívnosti, OZE, dostupnosť pitnej vody a dobudovanie kanalizácie, zlepšenie odpadového hospodárstva, podporu mestskej mobility vr. cyklo dopravy, ochranu prírody;
 - *2P1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia:* 1 306 549 999 €
 - *2P2: Životné prostredie:* 2 030 497 280 €
 - *2P3: Udržateľná mestská mobilita:* 890 600 000 €

- v rámci cieľa 3 „Prepojenejšia Európa“ - **vdáka posilneniu mobility**, prostredníctvom investícií na dobudovanie diaľnic a rýchlостných ciest, modernizáciu železníc, vodnej infraštruktúry a zlepšenie regionálnej dostupnosti;
 - 3P1: *Doprava*: 1 999 903 170 €

- v rámci cieľa 4 „Sociálnejšia Európa“ - **sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv**, prostredníctvom investícií na podporu vzdelávania, zdravotníctva, trhu práce, sociálnych služieb;
 - 4P1: *Adaptabilný a prístupný trh práce*: 527 471 548 €
 - 4P2: *Kvalitné inkluzívne vzdelávanie*: 623 293 550 €
 - 4P3: *Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu*: 241 606 000 €
 - 4P4: *Záruka pre mladých*: 283 969 292 €
 - 4P5: *Aktívne začlenenie a dostupné služby*: 1 169 957 946 €
 - 4P6: *Aktívne začlenenie rómskych komúnit*: 269 000 000 €
 - 4P7: *Sociálne inovácie a experimenty*: 68 153 000 €
 - 4P8: *Potravinová a materiálna deprivácia*: 68 153 000 €

- v rámci cieľa 5 „Európa bližšie k občanom“ - **vdáka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív**, prostredníctvom investícií na podporu udržateľného cestovného ruchu, regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, zveľadenie kultúrneho dedičstva.
 - 5P1: *Moderné regióny*: 403 637 715 €

Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 Poľsko – Slovensko

Programová oblasť sa rozprestiera na oboch stranách Karpát. Horské oblasti predstavujú jedinečné bohatstvo pohraničia. Niekedy však obyvateľom pohraničia a turistom sťažujú rýchle a pohodlné cestovanie. Rozloha programovej oblasti je viac ako 39 tisíc km², z čoho sa takmer 60 % nachádza na poľskej strane. Na Slovensku programová oblasť zahŕňa – Žilinský samosprávny kraj, Prešovský samosprávny kraj a okres Spišská Nová Ves v Košickom samosprávnom kraji. V roku 2018 dosiahol počet obyvateľov programovej oblasti takmer 5,2 milióna, z ktorých približne 70 % žilo na poľskej strane. V programovom období 2021 - 2027 bude riadiacim orgánom programu Ministerstvo fondov a regionálnej politiky Poľskej republiky. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (MIRRI SR) bude Národným orgánom. Celková alokácia EÚ na program bez financií na technickú pomoc činí 120 828 471 eur. Miera spolufinancovania bude 80 %.

Program sa sústreďuje na štyri najdôležitejšie témy pre spoluprácu:

1. životné prostredie a prispôsobenie zmene klímy,
2. kultúrne a prírodné dedičstvo, udržateľný cestovný ruch,
3. cezhraničná mobilita,
4. spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia.

Tabuľka: Priority a špecifické ciele programu cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 Poľsko – Slovensko

Priorita	Špecifický cieľ	Vybrané typy aktivít
K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie Alokácia: 24 830 251,00 €	Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy	<ol style="list-style-type: none">1. zmiernenie negatívnych následkov zmeny klímy v cezhraničnom meradle vrátane živelných pohrôm,2. zlepšenie spolupráce v oblasti krízového riadenia vrátane výmeny skúseností/spoločných školení záchranných zložiek/štandardizácie vybavenia záchranných zložiek na území pohraničia,3. analýzy a stratégie zamerané na vypracovanie akčných plánov a pilotné riešenia, ktorých cieľom je predchádzať negatívnym následkom zmeny klímy v cezhraničnom meradle, najmä v podobe živelných pohrôm,4. edukačno-propagačné aktivity zvyšujúce povedomie obyvateľov o aktivitách v oblasti adaptačných a mitigačných opatrení voči zmene klímy, ktoré sa budú realizovať výlučne ako doplnkové aktivity pre prvé tri typy aktivít.
	Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach a zníženie všetkých foriem znečistenia	<ol style="list-style-type: none">1. ochrana a zlepšenie stavu území vzácnych z prírodného hľadiska,2. predchádzanie šíreniu a výskytu invázných druhov,3. analýzy, stratégie, pilotné riešenia v rámci spracovania akčných plánov na ochranu alebo tvorenie foriem ochrany prírody a

		<p>zachovanie cezhraničných ekologických koridorov,</p> <p>4. edukačno-informačné aktivity zamerané na zvýšenie verejného povedomia o biodiverzite (len ako doplnenie prvých troch typov aktivít).</p>
<p>Prepojenejšie pohraničie Alokácia: 23 005 741,00 €</p>	<p>Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility</p>	<p>1. zlepšenie kvality cestnej infraštruktúry cezhraničného charakteru so zohľadnením aspektov udržateľnej dopravy,</p> <p>2. zlepšenie dostupnosti atraktivít cestovného ruchu s cezhraničným významom zavedením verejnej dopravy a/alebo ekologických dopravných prostriedkov.</p>
<p>Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie Alokácia: 62 649 562,00 €</p>	<p>Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie</p>	<p>1. podpora rozvoja cezhraničných konkurencieschopných/inovatívnych / integrovaných produktov/služieb/ponúk cestovného ruchu s cieľom zvýšiť úlohu kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji a sociálnom začlenení,</p> <p>2. zachovanie, sprístupnenie a propagácia hmotného a nehmotného kultúrneho a prírodného dedičstva s cezhraničným významom,</p> <p>3. tvorba systémov informácie a propagácie cestovného ruchu popularizujúcich PO ako atraktívnu destináciu cestovného ruchu,</p> <p>4. tvorba ľudského kapitálu a zlepšovanie informovanosti predovšetkým propagáciou riešení z oblasti udržateľného cestovného ruchu a požiadaviek Európskej zelenej dohody (vrátane Nového európskeho Bauhausu) a digitálnych zručností.</p>
<p>Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia Alokácia: 62 649 562,00 €</p>	<p>Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán</p>	<p>1. budovanie inštitucionálnych kapacít verejných inštitúcií,</p> <p>2. posilňovanie spolupráce a kapacít inštitúcií ponúkajúcich služby v pohraničí,</p> <p>3. cezhraničné analýzy, stratégie a akčné plány.</p>

	Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“	<ol style="list-style-type: none">1. podpora spolupráce pre budovanie cezhraničných partnerstiev,2. podpora miestnych cezhraničných iniciatív vyvíjaných pre zlepšenie kvality života v pohraničí,3. posilňovanie cezhraničnej integrácie a budovanie spoločnej identity obyvateľov pohraničia,4. výmena dobrej praxe, propagácia spolupráce zameranej na spoločné riešenia v oblasti životného prostredia a nízkouhlíkového hospodárstva,5. zvyšovanie povedomia a propagácia proekologického správania obyvateľov pohraničia.
--	--	---

Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 Slovensko – Česko

Programovou oblasťou sú na Slovensku regióny NUTS III Trnavský samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj a Žilinský samosprávny kraj, v Českej republike Juhomoravský kraj, Zlínsky kraj a Moravskosliezsky kraj. V programovom období 2021 - 2027 bude program riadiť Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (MIRRI SR), ktoré pôsobí ako riadiaci orgán a Spoločný technický sekretariát v úzkej spolupráci so zástupcami oboch členských štátov. Celková alokácia EÚ na program (bez financií na technickú pomoc) činí 79 741 680 eur. Miera spolufinancovania bude 80 %.

Kľúčové problémy, na ktoré sa program zameria, sú:

- Životné prostredie o manažment katastrof
 - prispôbenie ekosystémov na klimatické zmeny
 - zachovanie a obnova biodiverzity
 - znižovanie znečistenia
- Vzdelávanie
 - výmena vedomostí, skúseností, odborných poznatkov a dobrej praxe medzi vzdelávacími inštitúciami na všetkých stupňoch vzdelávania od predprimárneho až po vysoké školstvo
- Kultúra a cestovný ruch
 - zachovanie a obnova kultúrneho a prírodného dedičstva
 - produkty cestovného ruchu a ich propagácia
- Inštitucionálna spolupráca
 - spolupráca verejnej správy a spolupracujúcich subjektov na oboch stranách prihraničného územia
- Miestne iniciatívy – Fond malých projektov
 - vytváranie nových a upevňovanie existujúcich partnerstiev, sietí a cezhraničných štruktúr vrátane činností zameraných na voľnočasové a záujmové aktivity

**Tabuľka: Priority a špecifické ciele programu cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 - 2027
Slovensko – Česko**

Priorita	Špecifický cieľ	Vybrané typy aktivít
Životné prostredie Alokácia: 19 935 420,00 €	Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy	<ol style="list-style-type: none">1. Zber a výmena dát, informácií a skúseností2. Realizácia spoločných stratégií a akčných plánov3. Zvyšovanie povedomia o zmierňovaní a prispôsobovaní sa zmene klímy
	Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach a zníženie všetkých foriem znečistenia	<ol style="list-style-type: none">1. Zber a výmena dát, informácií a skúseností2. Realizácia spoločných stratégií a akčných plánov3. Osvetové aktivity o potrebe zachovania biodiverzity
Vzdelávanie Alokácia: 7 176 751,00 €	Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu	<ol style="list-style-type: none">1. Výmena vedomostí, skúseností, odborných poznatkov a dobrej praxe medzi vzdelávacími inštitúciami na všetkých stupňoch vzdelávania od predprimárneho až po vysoké školstvo
Kultúra a cestovný ruch Alokácia: 43 060 507,00 €	Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie	<ol style="list-style-type: none">1. Zachovanie a obnova kultúrneho a prírodného dedičstva2. Spolupráca a výmena skúseností pri vytváraní a propagácii komplexných produktov cestovného ruchu
Inštitucionálna spolupráca Alokácia: 4 784 501,00 €	Zvyšovanie efektivity verejnej správy podporou právnej a administratívnej spolupráce a spolupráce medzi občanmi, aktérmi občianskej spoločnosti a inštitúciami, najmä s ohľadom na riešenie právnych a iných prekážok v pohraničných regiónoch	<ol style="list-style-type: none">1. Spolupráca verejnej správy a spolupracujúcich subjektov na oboch stranách prihraničného územia
Miestne iniciatívy Alokácia: 4 784 501,00 €	Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“	<ol style="list-style-type: none">1. Vytváranie nových a upevňovanie existujúcich partnerstiev, sietí a cezhraničných štruktúr vrátane

		činností zameraných na voľnočasové a záujmové aktivity
--	--	---

ZÁVER

Formulár - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<ul style="list-style-type: none">• Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zubrohlava na roky 2022 - 2030• Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none">• Forma spracovania: Kombinácia (spolupráca interných zamestnancov s externou firmou)• Externá odborná spolupráca: Agentúra pre regionálny rozvoj SEVER• Obdobie spracovania: Máj 2024 – Január 2025• Riadiaci tím:<ul style="list-style-type: none">• Garant: Lukáš Remeš, starosta obce Zubrohlava• Zástupca spracovávateľa: Ing. Michal Strnál, riaditeľ agentúry• Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: realizácia dotazníkového prieskumu, zverejnenie na webovej stránke
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none">• Prerokovanie v orgánoch samosprávy: starosta obce, obecné zastupiteľstvo
Schválenie	<ul style="list-style-type: none">• Návrh uznesenia: Obecné zastupiteľstvo obce Zubrohlava schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zubrohlava na roky 2022 – 2030 uznesením č.17/2025 bod 1/8 zo dňa 22.05.2025 • Pečiatka a podpis hlavného garanta:

AKČNÝ PLÁN OBCE ZUBROHLAVA

P.č.	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Stav	Predpokladaný termín realizácie (od – do)	Predpokladané náklady
1.	Vybudovanie amfiteátra	V príprave	2024-2030	200 000 €
2.	Vybudovanie centra plátenníctva	V príprave	2024-2030	3 600 000 €
3.	Prístavba základnej školy	V príprave	2024-2030	1 200 000 €
4.	Vybudovanie workoutového ihriska	Pripravený	2024-2030	60 000 €
5.	Rozšírenie inžinierskych sietí a miestnych komunikácií	V príprave	2024-2030	200 000 €
6.	Dobudovanie chodníkov popri hlavnej ceste – smer Bobrov	V príprave	2024-2030	300 000 €
7.	Rozšírenie (dobudovanie) kanalizácie v obci	V príprave	2024-2030	500 000 €
8.	Modernizácia obecného rozhlasu	V príprave	2024-2030	10 000 €
9.	Rozšírenie kamerového systému	V príprave	2024-2030	2 500 €
10.	Nové parkovisko pri základnej škole	Pripravený	2024-2030	20 000 €
11.	Obstaranie komunálnej techniky na čistenie chodníkov	Pripravený	2024-2030	85 000 €
12.	Výstavba detského ihriska	V príprave	2024-2030	56 500 €

13.	Oprava miestnych komunikácií asfaltovaním	V príprave	2024-2030	800 000 €
14.	Aktualizácia územného plánu obce	V príprave	2024-2030	40 000 €
15.	Oprava strechy budovy TJ Sokol Zubrohlava s vybudovaním fotovoltaiky	Pripravený	2024-2030	200 000 €
16.	Vybudovanie oddychovej zóny pri cykloturistickom chodníku Zubrohlava	V príprave	2024-2030	100 000 €
17.	Modernizácia základnej školy	V príprave	2024-2030	750 000 €
18.	Dokončenie cykloturistického chodníka Zubrohlava	Ukončený	2024-2030	218 000 €